

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Connecticut valstybės lietuvių dėmesui: ši sekmadienį, rugpjūčio 31 d., Sea Cliff Parke, New Havene, pajūryje įvyks paprastas Vienybės piknikas. Į šį šąskridį kviečiami visi lietuviai

New York Public Library
470 Fifth Ave.

KAINA 5 CENTAI

LV METAI 35 N.

PENKTADIENIS, 1941 M. RUGPJŪČIO (AUGUST) 29 BROOKLYN, NEW YORK.

D A B A R

Bolševikų antai
Kuolai į ratus
"Atviras laiškas"
Kunigų metraštis

JUOZAS TYSLIAVA

Overseas News Agency, arba ONA, sako, kad prezidentas Smetona, kalbėdamas Chicagoje, raginęs lietuvius "eiti kartu su naciais..."

Šią "žinią" ONAI pasiskelbė įspūstai, kai kuriuos laikraščius.

Mums nėra reikalo Smetonos ginti. Jis pats turės progos tai paaiškinti. Kitapus vertus, mes netikime, kad prezidentas Smetona būtų galėjęs ką nors panašaus pasakyti. Tai neatitinka faktams.

Visiems yra gerai žinoma, kad prezidentas Smetona su šeima buvo priverstas apieiti Vokietiją. Be to, vokiečių kariu su rusais prasidėjus, jis gana skeptiškai atsiliepė apie nacius.

Tai bus, greičiausiai, bolševikų antai.

Rytinių valstybių tautininkai (Lietuvių Tautos Fondas ir Lietuvių Amerikiečių Sąjunga) spalio 19 d. šaukia savo seimą.

Tai labai gerai. Tautininkai turėtų telktis į daiktą. Jis turėtų pradėti energingiau veikti. Bet patiems veikiant, nereikėtų kitiems į ratus kuolų kaitioti.

Pavyzdžiui, Vytautas Abraitis, rašydamas rytinių valstybių tautininkų vardu, sako, kad "Lietuvos Vadavimo Sąjunga neina daugelio iš jos lauktu keliu — tautininkus jungti."

Kodėl Lietuvai vaduoti Sąjunga turi "tautininkus jungti"? Jos tikslas ir paskirtis — ne jungti, bet vaduoti.

Pagaliau, kodėl nepasidavinti? Vieni gali dirbti viena, kiti — kita darba.

Praėjusiame Vienybės numeryje mes paskelbėme vieno buvusio komunisto "atvirą laišką Laisvės redaktoriams". Tame laiške mūsų kaimynų adresu pasakoma daug karčios teisybės.

Bet... Laisvė tyli. Nė žodžio apie tai. Vietoj to, Bimba sako, kad jeigu Stalinas būtų išvengęs karo, tai Lietuva nebūtų nukentėjusi...

Taip, bet jeigu Stalinas nebūtų atsuntęs savo plėšikų į Lietuvą, tai joje šiandien naciai nešėimininkautų.

Kad šiandien Lietuvoje griu vėsiai, pelenai, kraujas ir ašaros, tai niekas kitas, kaip tik Stalinas, kaltas.

Dabar už savo kaltes jis turi brangiai mokėti.

Iki Hitleris nūsūks sprandą, tai Stalino kailis, greičiausiai, bus padžiautas.

Reikia pripažinti, kad Amerikos lietuvių katalikų višiuomenės vadai veikia. Ypač sąmoningų, darbščių ir gana pažangių vadų netrūksta Kunigų Vienybėje.

Šiomis dienomis Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Kunigų Vienybė išleido gražų metraštinį. Labai vykišiamame kun. Jono Balkūno suredaguo-

ANGLAI IR RUSAI PUOLĖ IRANĄ, UŽBĖGA VOKIEČIAMS UŽ AKIŲ

Karas su iraniečiais prasidėjo penkiuose frontuose: Turkijai nepatinka invazija

LONDON. — Rugpjūčio 26 d. anglai, kartu su rusais pradėjo pulti Iraną penkiuose frontuose. Anglų ir rusų karo aviacija, beveik vienu ir tuo pačiu laiku, pradėjo bombarduoti Irano miestus, geležinkelio liniją ir naftos versmų centrus. Didžiausiu puolimui įvyko ties Bandar Sach, Tabriz, Sovietų pasieniuose ir Abadan, Kermanshch, Irako Irano pasieniuose. Visur sako anglai ir rusai, operacijos vyksta tvarkingai ir sėkmingai.

Puolimo prieš Iraną proga, Sovietų užsienių reikalų komisaras Molotovas įteikė Iranui atstovai pareiškimą, kuriame nurodoma, kad Irano okupacija, pagal Rusijos Irano sutartį pasirašytą prieš keletą metų, yra teisėta, nes toje sutartyje buvo numatyta, kad jeigu kiltų bet koks pavojus Rusijai ar jos alijantams iš kitos valstybės pusės, tai Rusija ir jos alijantai turi teisės Iraną okupuoti. Po karo pažiūrada savo kariuomenę iš Irano ištraukti.

Alijantai nurodo, kad Irano okupacija yra būtina Rusijos ir Britų imperijos keičiamam ir sienoms apsaugoti nuo vokiečių, kurie gali bet kada pradėti puolimą prieš Indiją ir kitas anglų kolonijas ir protektoriatas.

Irano okupacijos proga, Turkija pasiuntė griežtas protesto notas Anglijai ir Rusijai.

CHURCHILLIS IŠPĖJA JAPONIJĄ, PADRĄSINA PAVERTGAS TAUTAS

Pavertieji nusikratysią ne tik vokiškųjų nacių, bet ir quislingų, sako Anglijos premjeras

LONDONAS. — Grįžęs iš savo ilgos ir paslaptingos kelionės, Anglijos ministras pirmininkas Churchillis paskelbė viešai savo pareiškimą, apie tos kelionės tikslus ir pasekmes. Jis nurodė, kad jo pasitarimas su Rooseveltu karo ir taikos reikalais yra be galo svarbus ne tik alijantams, bet ir toms tautoms, kurios Vokietijos nacių yra paverttos. Tas tautas Churchillis savo pareiškime paminėjo, patardamas joms turėti kantrybės ir vilties, nes jų išvadavimo laikas artinasi. Jis paminėjo prancūzus, lenkus, čekus, danus, norvegus, olandus ir kitus, kurie dabar yra vokiečių valdomi. Tame savo pareiškime Churchillis pabrėžė, kad japonai, kaip ir vokiečiai, taip pat bus suvaldyti. Japoniją jis pakartotinai išpėja. Churchillio Roosevelto derybos davusios labai gerų pasekmių ir tikimasi, kad jos bus tas pagrindas, kuris po karo sustabilizuos Europą ir duos jai naujos jėgos atsistatyti iš karo griuvėsių.

Korespondentai gali važiuoti į Islandiją

WASHINGTON. — Iki šiol Amerikos laikraščių korespondentams ir fotografams buvo draudžiama vykti į Islandiją, tačiau šiomis dienomis leidinys yra atleistas.

Ypač krinta į akį įdomus, bešališkas ir sklandžiai skaitomas kun. Emil. Paukščio straipsnis, apimans lietuvių tautos praeitį, dabartį ir ateitį. Šis Kunigų Vienybės metraštinis leidžiamas vietoj pirminio bandyto, leisti mėnesinio biuletenio. Reikia tikėtis, kad jis pasirodys ir kitamet.

PARIS. — Autoritetingi sluoksniai praneša, kad netrukus iš Prancūzijos į rytų frontą prieš rusus išvyksta viena prancūzų kariuomenės divizija, susidedanti iš 12,000 vyrų.

TELEGRAMOS IŠ LIETUVOS

Kauno kūno kultūros rūmų laikinis direktorius A. Keturakis paskyrė miestų ir apskričių sporto tvarkytojus. Vilniaus kūno kultūros, arba sporto reikalus tvarkys Aleksandras Kuliava, Juozas Klimas ir Pranas Butkus; šiauliuose — Vilius Variakojis ir Antanas Paleckis; Panevėžyje sporto reikalus tvarkys Šepetys, Mariampolėje — Leonas Puskunigis, Viktoras Senkus ir Petras Kijanskas. Vilkaviškyje — Šarūnas. Telšiuose — Gasparas Liberis, Ukmergėje — Stasys Viskauskas, Alytuje — Albinas Bliūdžius ir Zigmas Varanka, o Trakuose — Leonida Matusėvičienė.

Šiuo metu renkamos bolševikų išvežtų asmenų pavardės, toji medžiaga bus pasiūsta ir į Ameriką. Nėra kaimo, iš kurio nebūtų išvežtos kelios šeimos. Todėl darbas ilgas ir sunkus. Šiam darbiui pakviesta gyventojų talka. Likusieji apie išvežtus gimines padaro tam tikrus pareiškimus ir paaiškinimus, kada asmuo čekistų buvo suimtas ir kas su juo padaryta.

Bolševikų nustatyti napekeliami ūkininkams mokesčiai panaikinti. Bolševikai buvo įvedę tokius mokesčius ir kontribucijas maisto produktais, kad ūkininkai nieku būdu negalėjo pajėgti tų mokesčių ir kontribucijų pakelti. Bolševikai norėjo tuo būdu ūkininkus išstumti iš ūkių.

Per Kauno ardią kasdien paieškomi asmenys dingę bolševikų okupacijos laikais. Jų ieško giminės. Ieškojimas labai sunkus, nes dar nesutvarkytas paštas, o daug radijo aparatų pasigrobė bolševikai.

Lietuvos kariuomenės pulkininkas Butkevičius įsakė visų dalinių viršininkams sutvarkyti dienynus kovų, vykusių su bolševikais, veiant juos iš Lietuvos. Kartu dalinių viršininkai turi padaryti visų darbų apyskaitas.

Dabar pranešama, kad iš Minsko kalėjimo bolševikai lietuvius į Sibirą varė pėščius, kurie nusilpdavo ir nepajėgdavo eiti, tą čekistai sausūdydavo ir palikdavo pakėlėje.

Raudonieji generolai, traukdamiesi iš Lietuvos, visai nemėgino sudaryti atsparos fronto prieš vokiečius, savo kareiviams įsakė kuo daugiausiai sunaikinti kaimiečių turto. Kai kuriose vietose patys kaimiečiai apgynė savo sodybas nuo bolševikų, norėjusių jas sunaikinti.

Iš Karaliaučiaus gaunamos žinios, kad iki šiol paštas Lietuvoje dar neveikė, bet jis tvarkomas ir greitai pradės veikti. Bolševikai pašto reikaluose palikė didžiausią netvarką. Todėl reikia daug darbo jam sutvarkyti. Jau spausdinami pašto ženklai. Taisomas telegrafas ir telefonas.

Lietuvos ūkininkams vėl leista laisvai vežti savo gaminius į miestus ir turguose pardavinėti. Bolševikai buvo uždraudę ūkininkams tai daryti.

Į Lietuvos gen. komisaro Rentelen sudarytą tarybą, be gen. Kubiliūno, prof. Jurgučio ir Germano, švietimo reikalams paskirtas Germanto, patarėju savivaldybių ūkio reikalams Brunis ir patarėju valstybės kontrolei majoras Puodžius. Brunis ir majoras Puodžius Berlyne artimai bendradarbiavo su Kaziu Škirpa.

Į tarybą laikinai paskirti Vitkus — žemės ūkio reikalams patarėju, Matulionis — finansų ir Mackevičius — teisingumo reikalams patarėju. Jie visi tų pačių sričių ministrais buvo Ambrzevičiaus vyriausybėje.

Bolševikų nacionalizuoti ūkiai, namai ir įmonės ir toliau valdomi vokiečių skirtų pareigūnų. Mokyklų klausimas dar neišspręstas.

Bolševikai, matydami negalėse Lietuvoje gintis prieš vokiečius, stengėsi kuo daugiausia lietuvių išvežti į Rusijos gilumą. Šiauliuose į vagonus sugrūdo 700 suaugusių ir vaikų. Tris dienas jie negavo nei maisto nei vandens. Vagonų langai buvo akliai užkalti. Daugelis to kankinimo neiškentė ir mirė. Vokiečiai užėmė šiaulius, lietuvius paleido.

LIETUVOJE TVARKOMAS DINGUSIŲ ŽMONIŲ SĄRAŠAS, RENKAMI VARDAI

Pulkininkas Butkevičius tvarko kautynių dienoraštį; lietuviški laikraščiai išeidinėja

KAUNAS. — Jau anksčiau buvo pranešta, kad Lietuvoje susirūpinta sutvarkyti dingusių lietuvių sąrašą. Tvarkymo darbas jau pradėtas, tačiau jis toks sunkus, kad užtruks nemažai laiko jį sudaryti. Ta proga, pranešama, kad tik sąrašas bus pagamintas ir patikrintas, jis bus pasiūstas ir Amerikos lietuviams.

Iki šiol nemažiau rūpintasi grąžinti išbėgusius iš Lietuvos į Vokietiją lietuvius, kurie ten traktuojami, kaip pabėgėliai. Derybos su vokiečiais jau seniai eina, tačiau iki šiol nieko konkretaus nepasiektu. Vis dėlto, sakoma, kad derybos netrukus gali baigtis teigiamai lietuviams.

Visi lietuviški laikraščiai, kurie išėjo tuojau bolševikų nusikračius, vis dar eina. Vokiečiai dabar Rygoje pradėjo leisti savo laikraštį skiriamą vadinamam "Ostlandui".

Tuo tarpu kai registruojami dingę lietuviai, pulkininkas Butkevičius ir kiti Lietuvos karininkai pradėjo tvarkyti lietuvių rusų kautynių dienoraštį. Tame dienoraštyje bus surašytos visos lietuvių sukilėlių kovos su rusais.

Per Kauno radiją dabar kasdien paieškomi žmonės, kurie dingę bolševikų okupacijos metu. Visoje Lietuvoje, beveik kiekvienoje šeimoje, yra dingusių bent po viena narį.

Vienas lėktuvas

išgelbėjo 13 laivų

LISBON, Portugalija. — Šiomis dienomis Ispanijos pakraščiuose vokiečių karo lėktuvai ir povandeniniai laivai užpuolė 20 anglų prekybinių laivų, kurie plaukė į Angliją iš Pietų Amerikos. Pranešama, kad jeigu ne vienas karo lėktuvas, tai vokiečiai būtų avusis laivus nuskandinę. Vientelis lėktuvas apsaugojo 13 laivų.

VĒLIAUSI PRANEŠIMAI

Rugpjūčio 27 d. Versalyje komunistas dviem sūviais sužeidė buvusį Prancūzijos premjerą Pierre Laval, Drauge su juo sunkiai sužeistas Marcel Deat, bendradarbiavimo su vokiečiais šalininkas.

Vokiečių karo vadovybė skelbia, kad jų kariuomenė yra paėmusi Zaporozje, miestą, esantį rytiniame Dniepro upės krante, netoli Juodųjų jūrų.

Keršydami anglams ir rusams, įsiveržusiems į Iraną, vokiečiai ruošiasi reikalauti turkų pašalinti visus anglų technikus, esančius Turkijoje. Turkei bijosi, kad vokiečiai gali reikalauti Dardanelių kontrolės.

Iš Berlyno pranešama, kad vokiečių kariuomenės daliniai yra pasiekę geležinkelį, jungiantį Leningradą su Maskva. Geležinkelis esąs nukirstas į rytus nuo Novgorodo.

Valstybės departamento sekretorius Cordell Hull, kalbėdamas su spaudos atstovais, pareiškė, kad Jungtinės Valstybės nemanančios nusileisti japonams, norintiems uždaryti susiekimo kelius su Rusija Ramiajame vandenyne.

Irano valdžiai atsistatydinus ir, be to, pasiūlus vokiečius departuoti manoma, kad konfliktą su angliais ir rusais pasiseks baigti taikingu būdu.

SUOMIAI PASKANDINO 10 RUSŲ LAIVŲ

HELSINKI, Suomija. — Suomii generalinis štabas praneša, kad paskutinėmis dienomis Suomijos karo aviacija nuskandino 10 rusų prekybinių ir karo laivų Baltijos jūroje. Operacijose prieš rusus dalyvavo vieni suomiai.

VOKIEČIAI NUGINČIJA DĒL VĒLIAVOS IR HIMNO

BERLIN. — žinios apie tai, kad vokiečiai neleidžia lietuviams giedoti tautos himno ir kelti vėliavos, pačių vokiečių nuginčijamos. Taip pat netiesa, kad vokiečiai nuginčiję Lietuvos partizanus. Lietuvoje organizuojami apsaugos batalionai. Taip pat nuginčijama ir ta žinia, kad Kazys Škirpa esąs namų kareštis.

Vokiečiai bombarduoja Odesą

BERLIN. — Vokiečių karo lėktuvai, kaip sako vokiečiai, jau kelinta diena beveik be paliovos bombarduoja Odesos miesto ir uosto pakraščius, kur rusai keletą kartų mėgino sulipti į laivus ir pabėgti. Vokiečių lėktuvai, sakoma, nuskandino tris nemažus rusų prekybinius laivus, kurie buvo atplaukę iš gabenti užsilikusius Odesoje rusų kareivius. Spėliojama, kad Odesoje ir kitose toje apylinkėse vokiečių apsupose vietose yra apie pusė milijono rusų kareivių.

VIENYBES PIKNIKAS NEW HAVEN, CONN.

PIKNIKAS BUS ŠI SEKMADIENI, RUGPIŪČIO 31 D., SEA CLIFF PARKE, PAJŪRYJE, KUR GALIMA MAUDYTIS

NEW HAVEN, CONN. — Ši sekmadienį, rugpiūčio 31 d., Sea Cliff Parke, New Havene, (netoli Lighthouse Point) įvyks Vienybės piknikas. Tai ideališka vieta piknikui. Šis parkas yra pajūryje, kur suvažiuosieji į pikniką gali maudytis. Ši vieta yra apaugusi medžiais. Čia pat puiki salė, kur poros gali sukis iki nuovorgio.

Bet šiame piknike bus nepaprasta programa. Pirmiausia, mes turėsime progos išgirsti Vienybės redaktorių Tysliavą, kuris, ta proga, praneš vėliausias žinias iš Lietuvos. Be to, programoje dalyvaus lietuvių magikas, kuris daro įvairius stebuklus: nuryja žiupsnį adatų, vėliau siulą. Dar vėliau jis ištraukia tą siulą, ant kurio visos tos adatos suvertos. Jis daro ir kitokių stebuklus — iš kišenius paleidžia paukšcius, kralikus ir kitokių netikėtumus.

Į šį pikniką atvyksta svečių iš New Yorko, Baltimorės, Philadelphiaje ir kitų Naujosios Anglijos miestų. Pavyzdžiui, iš Baltimorės atvyksta tesėjas Laukaitis.

Į šį pikniką svarbu atvykti dar ir todėl, kad jis yra rengiamas seniausio lietuviško laikraščio, Vienybės, naudai. Todėl palikime tai denai visus namų užsiėmimus, visi susirinkime į šį pikniką. Mes turime remti tuos laikraščius, kurie kovoja dėl Lietuvos nepriklausomybės.

ONA ČEPLINSKIENE

SEKMINGA CHORO GEGUŽINĖ

HARTFORD, Conn. — Rugpiūčio 17 d. įvyko vietos jaunųjų lietuvių vyrų choro graži gegužinė liet. draugijų sąryšio parke, Grasonbury. Tai buvo pirmoji mūsų choristų gegužinė, bet pavykusi, linksma, įspūdinga. Daug jaunimė dalyvavo, daug svečių iš tolimųjų kolonijų atvyko, būtent, dr. M. J. Colney su žmona ir būrelis waterburiečių. Žymus inteligentas, mokytojas Jonas Poškus, Jr., plė Čeponytė, Hartfordo Jaunų Liet. vyrų choro vedėja, Vitkauskas su žmona ir būriu draugų, jaunųjų lietuvių iš New Britaine, priėmė su žimkais ir Kripaičiais.

Vietos Liet. Jaunų Vyrų Choro nariai patenkinti gegužinės pasisekimu. Ši gegužinė buvo pirmoji choristų pramoga. Šis jaunų vyrų choras neseniai įsteigtas, bet jau sugebėjo pasižymėti mūsų scenoje, pasirodymas ke-

liuose koncertuose, Hartforde, New Britaine ir Waterbury. Choristų populiariskumas laipsniškai didėja, didėja jų draugų skaičius, visuomenės simpatija mūsų jauniems menininkams, todėl ir ši jų gegužinė sutelkė nemažai linksmų lietuvių, kurie labai linksmi dienele praleido, ir savo dalyvavimu labai daug paramos choristams, moraliniu ir medžiaginiu atžvilgiu, suteikė.

Mūsų choristai rengiasi rudens sezono meniška veiklai, žada surengti koncertą, spektaklį ir glaudesniai susitarinimui su jaunimu ir visuomene, žada surengti koncertą su šokiais. Nors mūsų choristų personalas žymiai sumažėjo, nes daug jaunų vyrų į kariuomenę išėjo, tačiau choristai veikia ir rimtai rengiasi sekantiam rudens ir žiemos sezonui.

V. M. K.

MOKYTOJŲ KURSAI JAU VEIKIA

HARTFORD, Conn. — Pastaruoju laiku atidaryti SLA mokytojų parengti kursai, kuriuos veda mūsų pedagogas Jonas Poškus, Jr. iš New Britaine. Kursus steigia SLA mokyklų komitetas. Nauji mokytojai reikalingi lietuviškoms mokykloms, kurios veikia šioje valstybėje jau ketveri metai. SLA IV apskrįčio mokyklų komiteto priėmė šio mokyklų steigėjas Walter M. Chase. Jo rūpesčiu, šis kultūrinis darbas mūsų jaunimo švietimui ir lietuvinimui vykdomas. Dėka mokyklų

veiklai, daug jaunimo tas mokyklas lankė, pramoko tėvų kalbos, lietuviškos rašybos, o New Britaine, greta mokyklų, susikūrė mergaičių choras, kuris jau suvaidino labai svarbią rolę netik New Britaine, bet Waterburio ir Hartfordo lietuvių scenoje. Yra viltingas, kad šiais metais prie mokyklų tikimasi susilaukti daugiau jaunimo chorų. Yra žinių, kad organizuojasi Waterbury mergaičių choras, taipgi yra gandų, kad New Havene lietuvių, neatsilikdami, rūpinasi įsteigti mokinių chorą. Tai vis lietuviškos mokyklos kultūrinės veiklos daviniai. Jaunuoliai pamokinami lietuviškos kalbos, rašybos, lietuviškų šokių ir dainavimo bei muzikos. Deja, ne visi tėvai tesugebėjo pasinaudoti lietuviškos mokyklos nauda. Partitina Conn. valstybės lietuviams tėvams labiau susidomėti savo sūnų ir dukrelių lietuvinimo, jaunųjų talentų tobulinimu.

V. M. K.

Viktoras Abėcinas
Lietuviški skilandžiai, dešros, bekonai ir kitokie geriausios rūšies produktai įvažiuojami po visas Connecticut lietuvių kolonijas.
Reikalaukite šių tikrai gardžių ir gerų produktų pas savo vietinį buterį.
285 Park Street, New Britain, Conn.
Tel.: 1481

SCRANTONO LIETUVIAI DALYVAVO Miesto ĮKURTUVIŲ JUBILIEJUJE

Tuo tarpu Hyde Parko lietuvių, kurie eina į bažnyčią ir... skaito Laisvę, nieko nedarė

Šis miestas apvaikščiojo daimentinį jubiliejų. Tai buvo liepos mėnesio pabaigoje. Šiemet suėjo lygiai 100 metų, kai įsikūrė Scranton miesto. Jubiliejus prasidėjo liepos 23 ir baigėsi 30 d. Visą savaitę buvo miestas išpuostas ir kiekvieną dieną bei vakarą buvo vykdoma nustatytos programos dalis. Liepos 29 d. buvo didžiausia paroda, kurioje ir vietiniai lietuvių dalyvavo. Parodoje buvo 67 puošnūs flotai, tarp kurių vieną turėjo ir lietuviai. Paroda prasidėjo 4 val. popiet ir tęsėsi iki 7 val. vakaro. Be flotų, buvo visokių įvairenybių. Viso buvo 14 orkestrų.

Jubilėjaus pirminku buvo vienas šio miesto didžiausių filantropistų — Mr. W. Scranton. Šiame garbingame komitete buvo paskirtas ir vienas lietuvis, tai senas sportininkas — Jonas Steponauckas.

Lietuviai šio jubilėjaus dalyvavime ėmėsi iniciatyvos Lietuviškų Draugijų Federacija. Darbas buvo gana sunkus, nes kitos draugijos nors ir priklauso Federacijai, žiūrėjo pro pirštus į šį reikalą. Bet vis dėlto atsirado gerų lietuvių, kurie nepaisė kliūčių ir pasirodė šio miesto gyventojams, kad čia yra tokių žmonių, kaip lietuviai. Kadangi floto padarymas kaštavo 150 dol. ir, be to, dar kitų išlaidų pasidarė, tai Federacija nutarė kreiptis į draugijas, prašydama paramos. Stambiausią sumą aukėjo Taurų Klubas, Tautiška Dukterų Draugija ir kitos — kiek smulkesnėmis aukomis pasirodė. To negana, buvo paskirti aukų rinkėjai, kurie ėjo rinkti pas biznierių. Daugiausia tame darbe pasižymėjo A. Rušinskas ir A. Zaleckas. Floto surengime daugiausia dirbo Federacijos pirmininkas P. Kantakevičius, J. Steponauckas, kun. M. Valadka, F. Živatas, dr. F. Sakalauskas, A. Kubilius, A. Aukščiūnas, S. Galinis, J. Vaičiaitis ir kiti. Flotas buvo papuoštas lietuvių tautinėmis spalvomis. Buvo padarytas rūtų darželis, kuriame sėdėjo 4 lietuvaitės — Stepanauckaitė, Kubiliūtė, Sakalauskaitė ir Stirnaitė. Jos buvo tautiškais rūbais pasipuošusios. Floto fale buvo Gedimino vartai ir ten sėdėjo Gedimina vaizduojas, pritaikintais kunigakščio rūbais, J. Vačiaitis. Vduryje floto stovėjo dvi lietuvaitės — Galinaitė su Amerikos vėliava, kaip „Miss America“, o A. buojūtė — su Lietuvos vėliava, kaip „Miss Lithuania“. Vaizdas tikrai buvo labai gražus ir flotas patraukė žiūrovų dėmesį.

Šis pasirodymas atnešė didelę svarbą vietos lietuviams. Romos katalikų parapijos nekreipė jokio demesio, nors į juos kreipėsi prašydami dalyvauti ir paremti. Kiti pavieniai įvairias klūtiš darė. Ką jie tuo norėjo atiekti — nežinia. Ar ne garbė visoms lietuviams, jeigu daroma kas kilnaus, kur lietuviams garbė neša! Rausta tokie iš gėdos, pamatė, kad lietuvių taip gražiai pasirodė.

Čia yra viena miesto dalis, Hyde Park. Čia gyvena tiek šeimynų, kad gali užlaikyti šv. Mykolo bažnyčią. Bet čia jau tikras tamsos kampelis. Šios sekcijos lietuvių, be Laisvės, neprenumeruoja jokio kito laikraščio. Čia gyvena „katalikiški bolshevikai.“ Jie priklauso parapijaj ir... skaito Laisvę! Apie joki tautiška veikimą jiems neužsimink, nes jie nežino ką tai reiškia. Jie turi pašalpinį klubą, labai seniai suorganizuotą. Kai dar buvo gyvas K. Zalenkauskas, tai jis, pirminkaudamas, nors silkių vakarienę kai kada surengdavo. Dabar ten bolshevikai lizdą susivijo, tai ir silkės dingo. Hyde Parko lietuvių ne tik neprišė, deda prie jokių tautiška darbų patys, bet dar ir kliudo kitiems. Lietuvos nepriklausomybės minėjimai kiek kartų buvo rengiami, bet jiems tai buvo nežinoma. Tiesa, jie pradėjo statyti naują bažnyčią, kuri kaštuos 35,000 dol. Bažnyčia — viskas, tautai — nieko.

Kaip prie nieko kito, taip ir prie floto parengimo šie lietuviai nepasidėjo, tik juokus darė. Kada pamatė, kad viskas gerai nusisekė, tai jie tik pagyrė, kad gražu buvo. Taip, buvo gražu, bet ne iš jūsų malonės.

Tauras.

pamatė, kad lietuvių taip gražiai pasirodė.

Čia yra viena miesto dalis, Hyde Park. Čia gyvena tiek šeimynų, kad gali užlaikyti šv. Mykolo bažnyčią. Bet čia jau tikras tamsos kampelis. Šios sekcijos lietuvių, be Laisvės, neprenumeruoja jokio kito laikraščio. Čia gyvena „katalikiški bolshevikai.“ Jie priklauso parapijaj ir... skaito Laisvę! Apie joki tautiška veikimą jiems neužsimink, nes jie nežino ką tai reiškia. Jie turi pašalpinį klubą, labai seniai suorganizuotą. Kai dar buvo gyvas K. Zalenkauskas, tai jis, pirminkaudamas, nors silkių vakarienę kai kada surengdavo. Dabar ten bolshevikai lizdą susivijo, tai ir silkės dingo. Hyde Parko lietuvių ne tik neprišė, deda prie jokių tautiška darbų patys, bet dar ir kliudo kitiems. Lietuvos nepriklausomybės minėjimai kiek kartų buvo rengiami, bet jiems tai buvo nežinoma. Tiesa, jie pradėjo statyti naują bažnyčią, kuri kaštuos 35,000 dol. Bažnyčia — viskas, tautai — nieko.

Kaip prie nieko kito, taip ir prie floto parengimo šie lietuviai nepasidėjo, tik juokus darė. Kada pamatė, kad viskas gerai nusisekė, tai jie tik pagyrė, kad gražu buvo. Taip, buvo gražu, bet ne iš jūsų malonės.

Tauras.

ŠIA SAVAITĖ ĮVYKSTA KANADOS LIETUVIŲ SEIMAS MONTREALE

Visuotiname Kanados lietuvių suvažiuavime dalyvaus svečių ir iš Jungtinių Valstybių

Į šį Seimą suplauks visi Kanados susipratę lietuviai. Suplauks lietuvių iš Kanados rytų ir vakarų. Bus svečių ir atstovų iš Winnipeg, Hamiltono, Flin Flono, Edmontono, o iš Tront atvyksta vis šimto lietuvių, ir su jais atvažiuoja garsusis „Aušros“ Choras, kurs Montreale išpildys puikų koncertą.

Su „Aušros“ Choru ir svečiais, atvyksta visa eilė svečių iš Jungtinių Valstybių, su žymiu kalbėtoju, kurs Seime kalbės, paliesdamas dabartinius, aktualiausias dienos klausimus.

Seimas įvyks rugpiūčio 30-31 dienomis, Vytauto Klubo patalpose, Montreale. Programa plati, įdomi ir reikšminga! Pirmą seimo sesiją prasidės rugpiūčio 30 d., 1 val. p. p., ir tęsis iki 5:30 val. p. p. Antra seimo sesija prasidės 7 val. vakaro, ir tęsis iki vėlyvos nakties.

Trečia seimo sesija prasidės 7 val. vakaro, ir tęsis iki vėlyvos nakties.

Trečia ir ketvirta seimo sesija prasidės rugpiūčio 31 d., 9 val. ryto, ir tęsis iki 1 val. p. p.

Nuo antros valandos po pietų, prasidės grandioziskas „Aušros“ Choro koncertas, lietuviams iš geriausių dainų, žymiausių Kanados lietuvių dainininkų.

NORIMA ĮSTEIGTI LIETUVIŲ SPAUDOS KLUBĄ

HARTFORD, Conn. — Perreita pavasarį mūsų mieste lankėsi Vienybės redaktorių Juozas Tysliava. Jis kalbėjosi su vietos veikėjais ir plunksnos darbo mėgėjais — korespondentais, Tų pasikalbėjimų paseka, dabar jau pasireiškė. Kadangi Tysliava, vienas iš mūsų žymiausių žurnalistų pritarė vietos lietuvių plunksnos mėgėjų iniciatyvai įsteigti lietuvių spaudos klubą, tai šiuo reikalu seniai suinteresuotas V. M. Klausutis, kaip teko girdėti, jau pasirengęs tą klubą įsteigti. Jis, pasitaręs su vietos įtakingesniais plunksnos mėgėjais ir lietuviškos spaudos rėmėjais, rengiasi šaukti veikėjų ir korespondentų posėdį, kuriame bus steigiamas Lietuvių Spaudos Klubas. Netenka abejoti, kad mūsų kolonija, susilaukusi tokios organizacijos, turės daug garbės ir mūsų spauda susilauks nemažai morališ ir medžiaginės paramos.

V. M. K.

PASKUTINIS PIKNIKAS

AMSTERDAM, N. Y. — Rugpiūčio 31 d. Sv. Kazimiero parapijos parke bus vietos choro piknikas. Tai bus paskutinė šios vasaros pramoga. Kadangi šv. Kazimiero parapijos choras yra artisto Juozo Olšausko vadovaujamas, tai savaime suprantama, kad bus įdomi programa.

Į šį pikniką, kviečiami lietuviai ir iš kitų apylinkės kolonijų.

Vilnietis.

RADIJAS

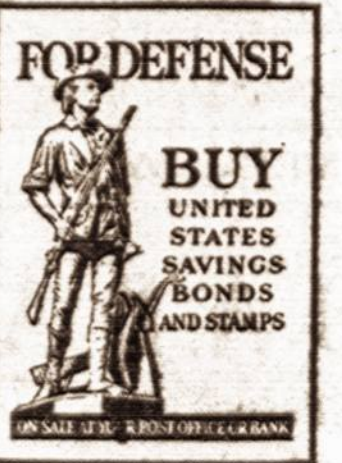
So. Boston, Mass. — Rugpiūčio 30 d. radijo programa iš WORL, 950 k., 8:30 iki 9:00 val. rytą bus:

- 1—Muzika
- 2—Dainos
- 3—Kalba

Sekmadienį, rugp. 31 d. radijo programa iš WORL, 950 k., 9:30 iki 10:00 val. rytą bus:

- 1—Royal Serenaders orkestras iš Brightono
- 2—Dainininkė Milda Anestaitė iš Dorchesterio
- 3—Dainininkas Povilas Lapėnas, Jr. iš So. Bostono.

Steponas Minkus

WOODLAND CAFE

B. J. TRIBULAS, sav. Tai didžiausia ir gražiausia pasižmonėjimo vieta vakarinėje miesto dalyje. 63rd St. at Woodland Ave., Philadelphia, Pa. Tel.: SARatoga 9656 WEST 4117

LIETUVIŲ BIZNIERIAI BALTIMORĖJE

Vladas Medveckas

Scott Tavern 323 SCOTT ST. Tel.: Calvert 1773

Kazys Akelaitis

Lietuviška Užeiga 701 W. LOMBARD ST.

Pete Dukes

Dukes Lunch 513 W. BALTIMORE ST.

JOHN BAYLISS

VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVE 600 W. Hamburg Street Tel. So. 2329

Antanas Zinzeleta

Garden Hotel Cafe 618 E. LOMBARD ST. Tel.: Lexington 8229

John J. Dekinis

Crustal Tavern 1509 W. BALTIMORE ST. Tel. Gilmore 7281

Jonas Gričena

Uriele John's Cafe 661 W. PRATT ST. Tel.: Calvert 3973

A. L. Horwitz

Įvairios rūšies medžiagų drabužiams 662 W. BALTIMORE ST. Tel. Calvert 1807-W

GĖLIŲ DARŽAS

Paruošiami gražūs gėlių buketai vestuvėms, bankietams, ligoninėms ir laidotuviams. Palmės teikiamos nemokamai. Sąžiningas patarnavimas.

PETRAS TAMULIS

1225 SO. 2-ND STREET PHILADELPHIA, PA. HOWard 8358

C. WILLIAM KUČAUSKAS, JR. Laidotuvių Direktorius

Jūsų liudėsio valandą, mūsų įstaiga visados pasiruošusi suteikti geriausią, nuoširdžiausią ir prieinamiausią patarnavimą.

C. WILLIAM KUČAUSKAS, JR. 637 WASHINGTON BOULEVARD BALTIMORE, MD.

Tel. Lexington 5714 Saratoga 6351

CHARLES J. ROMAN (RAMANAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Moderniška laidojimo įstaiga: didelė, graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleiviams suteikiama nakvyne — viskas nemokamai. Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirėngę jums suteikti geriausią patarnavimą.

1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA. Telefonas Poplar 4110

STANLEY GRILL PAUL USONIS, SAV. RESTAURANAS IR BARAS

Geriausį gėrimai ir alus

KVICIAME

642 Stanley Street, New Britain, Conn. Tel.: 6872

SUKILĖLIS MONTĖ

BOTHO GRAF V. KEYSERLINGK

VERTĖ L. DAUKSA.

(Tėsinys)

— Daugiausia mes galime remtis mūsų bro- liais riteriais, karo svečiais ir keliais tūkstan- čiais pėstininkų. — pastebėjo Birgelavos komturas. — Deja, Kreucburgas pateko į priešų rankas.

Landmeisteris pašoko.

— Sveciausioji Mergelė, tai yra didelis smūgis. Mes nebeturime atramos užnugaryje. Dabar begalime galvoti apie susijungimą su kryžiaus kariuomene žygiuojančių per Pome- zanią ir Natangiją. Pirmyn! Negaiskime lai- ko.

Riteriai skubiai paliko namus.

Landmeisteris nenujautė, kad ir susijungti su kryžiaus kariuomene šiuo metu jau nebe- buvo galima. Pogežanietis Linkas taip tą kariuomenę aplamdė, jog ji nebeįėjė nė apginti Christburgo nuo prūsų. Linko būria- tipa jai ant kulnų, žūdė atsilikėlius, atimdavo maisto bei ginklų krovinius ir visomis įmana- mis priemonėmis sunkino žygiavimą.

Oras buvo nepalankus, ir dėl blogų kelių Kulmo ordino kariuomenė labai sunkiai te- galėjo žygiuoti priekin. Be to, per maža bu- vo privežama maisto. Tuo labiau buvo jud- rūs prūsai, kuriems Kreucburgą paėmus, ne- trūko nei maisto, nei ginklų.

Kulmo krašte, netoli nuo Lobanių, Montė, sulygines su žeme aplinkines mažesnes pilai- tes ir sodybas, pasirengęs laukė priešų. Bu- vo ūkanota diena, ir saulė pradžioje nepajėgė prasiskverbti pro rūką, kai priešai susidūrė vienas su kitu. Tačiau tada per staiga praply- šusius debesis pažvelgė skaisči saulutė. Saulė spindėjo landmeisterio kariuomenei į akis, ir tas, gerai suprasdamas savo nepatogią padė- tį, mėgino aplenkti priešą rytų lanku ir tuo būdu priversti jį pasikeisti padėtinis. Tačiau jis, susidūręs su tokiomis tvirtumomis, jog buvo priversta nuo sumanymo atsiskakyti. Susidū- rimo laikinai išvengti taip pat buvo neįmana- ma, nes prūsai tuojau pradėjo pulti.

Kulmo miestiečiai, kurie padėjo kovos pra- džioje pateko į klampią pievą, buvo ordino kariuomenės sutripyti ir beveik visi žuvo. Tik keli gyvi išsikapstė.

Lengvieji prūsų raiteliai pradžioje nuo ri- terių puolimo išsisklaidė, tačiau tučtuojau vėl susitvarkė ir apsiavė savo priešus iš visų pu- sių. Riteriai, priversti puldinėti priešą iš į- vairių pusių, nušlavė savo žirgus, tuo tar- pu kai prūsai atrodė nepažįstą nuovargio, nors jie be pertraukos laktė žovada savo žir- gais.

Pagaliau susikibo abiejų pusių pėstininkai. Atrodė, kad laimėjimas krypta į vokiečių pu- sę. Jiems pavyko pralaužti priešų eiles ir pri- sjetumti ligi pat tvirtumų. Prūsai gynėsi iš visų jėgų.

Stovėdamas ant kalvos, rūpestinga širdimi sekė Montė savo kariuomenės nepasiekimą. Jis nusprendė leisti į kovą dalį atsargos, ir jam pavyko priešą veržimąsi sulaukyti. Tačiau po to su pasibaisėjimu jis pamatė, kad prieš- as įvedė į mūsų naujų jėgų. Aiškiai išgirdo jis landmeisterio balsą:

— Dievas ir šveciausioji Mergelė su mu- mis! Laimėjimas turi būti mūsų!

Dabar prūsai pradėjo iš lėto, bet be per- traukos, trauktis. Montė ir Auktuma, sukandę dantis, žiūrėjo į tą pražūtingą veiksmą. Jau pradėjo trauktis prūsų raiteliai. Tai suviliėjo

daugelį riterių juos vyti. Tuo būdu dalis or- dino kariuomenės vis labiau ir labiau to- lo nuo tikrojo kautynių lauko.

Montė suprato to naudą.

— Dabar arba niekada! — šūktelėjo jis garsiai.

Jo įsakyma, paskutinė atsarga, kuri ligi tol tūnojo gerai pasislėpusi, staiga puolė priekin. Montė pats su Auktuma stėjo vieno naujai su- linkto raitelių būrio priešakyje ir šoko į kau- tynes. Sustiprintas puolimas sukretė vokiečius, kurie nebetikėjo, kad priešas galėtų dar tu- rėti atsargos. Padėtis visai pasikeitė. Vokie- čių nuotaika ir užsidedimas bematant krito.

Montė kovos sąmyšyje įžiūrėjo landmeiste- rio vėliavą. Pasiutusiais šuoliais nuskrėjo jo žirgas šalia Auktumos į priešų vėliavą. Nere- gėtai atkakli kovą kilo už vėliavą, tartum nuo jos netekimo ar išlaikymo pareitų galutiniai kovos padariniai. Vėliavos nešėjas krito nuo žirgo, Montės ginklo pervertas, ir vėliava ėmė svirti. Tada pats landmeisteris puolė Auktumą, kuris vikriai ištraukė iš lirtantio- jo rankų vėliavą ir džiugaudamas ją mosavo. Tačiau pogežanietis laiku pastebėjo antpuolį. Vikriu judesiu jis išsisuko iš landmeisterio smūgio, ir bausis pagonies karžygio smūgis išmetė landmeisterį negyvą iš balno. Likusius vokiečius apėmė siaubas. Drauge su landmei- steriu žuvo ir Kulmo komturso vėliava.

Vėliavai nusmukus, Birgelavos komturui taip pat galą gavus, ir paskutiniams riteriams vos bepajęgiant gintis, krito ir ordino pėstinin- kų nuotaika. Vakare kautynės buvo prūsų laimėtos.

Nė vienas neliko gyvas iš tų, kurie su land- meisteriu, Helfferichu von Rechenbergu, buvo ištraukę į žygį.

XXVI

Nepaprastu greitumu traukė nugalėtojas Montė Kulmo link. Mieste viešpatavo nusimi- nimas, beveik nevilts. Niekas nelaukė tokio visiško kryžiuočių kariuomenės sutriuškinimo. Likusių jėgų toli gražu nepakako sėkmingam miesto ir pilies gynimui. Kulme likę riteriai sutraukė visas savo turimas jėgas į pilį ir, kiek tai jiems buvo įmanoma, pasirengė ją ginti. Paramos nebuvo iš kur laukti. Kryžiuo- čių kariuomenės vadai, grafas Vilhelmas von Juelichas ir Angelbertas von der Markas, kurie stovėjo ties Karaliaučiumi, nepajėgdami padaryti priešui nieko reikšmingesnio, gavo siaubingą žinią apie Lobanių pralaimėjimą, kuris ne daug tebuvo mažesnis už kryžiuočių kariuomenės sunaikinimą ties Durbe. Bijoda- mi būti visiškai atkirsti, juodu grąžino savo gerokai nukentėjusią kariuomenę į Elbingą, kur ji buvo paleista. Tuo būdu Kulmas buvo paliktas beveik beginklis Montės rūstybei ir savo likimui.

Riteriai Kulmo pilyje buvo ne kaip nusitel- kę. Daugiausia iš kariškiai neapmokytų mies- tiečių susidedanti jėga netekė didelių vil- čių. Daugelį jų kareivių teko beveik prievarta gaudyti. Nė vienas riteris neturėjo pakanka- mo kariško patyrimo. Vadovybė vienu balsu buvo perduota riterių von Mansfeldui, ir pastarasis buvo priverstas tas pareigas paimti, tačiau jo priemonės pilies apsaugai neatrodė labai įtikinančios. Jis laktė didžiąjame pilies trobesyje iš vieno kampo į kitą, pats savimi abejojdamas, ir stengėsi žodžiais būti tos visos pajėgos tvarkytoju

ISPŪDŽIAI IŠ DEGANČIOS IR KARIAUJANČIOS LIETUVOS

Rašo mūsų korespondentas, kartu su vokiečių armija žygiavęs į Lietuvą.

(Tėsinys)

Kalbėdamasis su vienu iš savo geriausių pažįstamų, vie- nu inžinierium, iš karto pa- jutau, lyg turėčiau prieš akis pergyventos bolševikinės o- kupacijos apsaugintą ir pri- trentą žmogų. Jį suprasti pa- kanka šių jo žodžių.

— Brangus prieteliau, — virpančiu balsu, sužlugęs, iš- vargęs, nedrąsiai man kalbė- jo artimiausias mano drau- gas, — ką mes dabar galime kalbėti apie tuos barbarus ir mūsų tautos per metus patir- tias kančias. Juk, žiūrėk, mes pasilikę gyvi ir neišvežti, per išistus metus nė vienos nak- ties ramiai nemiegojome... Praradome nervus, esame už- guiti, mums išplėsta bet ko- kia teisė, mes apsaugę, duo- kite mums atsikvėpti, tada mes būsime sau žmonės ir galėsime būti objektyvesni... Tik, gink, Dieve, nekalbėkite mums apie politiką, partijas ir kitus panašius dalykus. Bū- kime lietuviai ir tik lietuviai. Atsidėkokime kaip reikia mūsų žuvusiems broliams.

Man beklausant savo drau- go skaudžių pergyvenimų, staiga pasigirdo šūviai, ir mūsų pasikalbėjimas laikinai nutrūko. Tai buvo 11 val. nakties. Mat, prasidėjo vėl kova. Ji tęsėsi visą naktį, iki 4 val. ryto.

Jo nekantriai laukė sūki- lėliai ir šiaip visi padorūs Lietuvos piliečiai jau prieš porą mėnesių. Praėjo gegužės 15 d., gegužės 30, birželio 15 d. Ypač sukilimo nekant- riai laukė sukilėliai. Jau prieš 2 mėnesius tam žygiui buvo pasiruošę ir laukė tik signalo. Jų susiorganizavimas buvo nepaprastai sunkus ir rizikingas. Apsupti iš visų pu- sių GPU agentų, nuolat tero- rizuojami dažniausiai išistus mėnesius besislapstą pas savo pažįstamus ar net miškuose, jie su didžiausiu inirtimu ir pasiryžimu kiekvienam Lie- tuvos mieste, miestelyje ir net kaimuose susiorganizavo savo kovos būrius. Jų eilėse daugiausia buvo jaunimas, vietoje išlikusioji inteligenti- ja, ūkininkai ir labai daug lietuvių darbininkų. Tai buvo didžiausias konspiracijos ir tautos atsparumo darbas, ku- rį tik Lietuva yra mačiusi savo istorijos lapuose. Ir kas svarbiausia, šis darbas pavy- ko visu 100 nuošimčių, praėjo sūkilimas, o jo rezultatus į- vertins ateitis. Tačiau jau dabar galima tvirtinti, kad

sukilimo dėka Lietuva ne tik nusiplovė savo gėdą, bet ji išgelbėjo dešimtis tūkstančių savo tautiečių nuo išžudymo, taip pat išgelbėjo didžiąją dalį Lietuvos turto, kurio dar ankščiau nesusėję pogrėbti raudonieji okupantai.

Sukilimo laukė ir visa lietu- vių tauta.

Birželio 22 d. rytą, vos aus- tant, suraižė Lietuvos padan- gę vokiečių bombonešiai ir pakėlė į padangą sovietų aero- dromus ir ktius karinius pa- status. Nudžiugų kiekvieno lietuvio širdis, užvirė kovos kraujas, suspaudė dar stip- riau, sukilėliai savo kumštis.

Sukilė iš miego kauniečiai gerasi suprato bombų sprogi- nėjimo reikšmę, nors jų bol- ševikai ir tvėrėsi tuč tuojau mažinti. Visame mieste savai- me dvasiniai sukilo visi lietu- viai. Užot lindę į slėptuves, jie nežinia kokios jėgos stu- miami pasirodė gatvėse ir languose ir su džiugiais vei- dais stebėjo patį bombardavi- mą.

— Išsilaisvinimo valanda jau atėjo, galas mūsų tautos budeliams, lauk raudonasias gajaus iš mūsų šventos lietu- viškos žemės, mirtis mūsų tautos išgamoms, išdavikams ir Lietuvos parazitams, tegy- vuoją Laisva, Nepriklausoma Lietuva! — tokiais šūkiiais ir linkėjimais bučiuodamiesi še- mos nariai ir sveikndamiesi, pažįstamieji ir draugai sutiko karo pradžią.

Bolševikų valdžia jos paka- likai ir ypač bolševikų sėbrai priešingai gi išista birželio 22 dieną visą darė, kad tik nu- slopintų lietuvių tautos dvasios, pakilimą ir sutramdyti sukili- mą. Jis visomis priemonėmis ir visais būdais pradėjo skelbti kad čia nesama karo, o tik vyksta eiliniai raudornamičių manevrai! O iš kitos pusės jie kaip žvėrys starstė kiek- vieną dar užsilikusį laisvėję lietuvių inteligentą ir juos kur- tai grūdo. Patys gi valdžios žmonės ir jų sėbrai galvatruk- čiais dėjo į konfiskuotus lie- tuvių automobilius savo če- mondanų ir traukė iš Kauno Maskolijos link. Tik čitatau- čiai kom., kurie jau birželio 25 d. buvo apginkluoti ir, ma- tyti, negalėję savo kailio kar- tur su savo sėbrais išnešti, siuvo gatvėmis iki dantų an- siginklavę ir, darydami "tvar- ką" pradėjo žudyti kiekvieną pasitaikiusį gatvėje lietuvių inteligentą ar šiaip žymesni asmenį.

Sukilėlių štabas šaltai skai- čiavo valandas signalui duoti. Mat, jo svarbiausias uždavinys buvo sukilti reikiamu laiku ir su mažiausiais nuostolais grei- čiausiai laiku sutriuškinti prie- šą ir, paėmus Kauną bei Vil- nių, paimti į savo rankas visą administraciją ir kartu su vo- kiečių kariais galutinai išva- lyti Lietuvą nuo raudonųjų gaujų. Tap ir įvyko.

Birželio 23 d. priešpiet su- kilo Lietuvos patriotai Kaune ir Vilniuje. Pasigirdo Kaune pirmieji Lietuvos sukilčių šū- viai. Tai buvo 17 pirmųjų Kau- no jaunuolių. Su dviem tikrais ir dviem vaikų pistoletais jie staiga puolė Panemunės gink- lų sandėlį. Sovietų sargyba po poros šūvių pasišalino ir šie veik beginkliai vyrų paėmė ginklų sandėlį. Bet nelaimė! Jie jame terado tik vien 3.000 šautuvų ir porą kulko- svaizdžių. Ką daryti be šovi- nių? Jie tuč tuojau pradėjo šautuvus gabenti į Viljampo- lę, kur jų laukė šiti sukilė- liai, puolę ten esantį kitą ginklų sandėlį. Bolševikai smarkiai apšaudomi kulko-

svaizdžių ugnimi, jie herojiš- kai pasiekė laiveliais antrąjį Neres krantą ir ten su pora šimtų šautuvų susijungė su vietos sukilėliais, kurie tik- ką išplėdė Viljampolės gink- lų sandėlį. Laimė, viljampo- lėškiai sukilėliai tuose sandė- liuose rado vien tik šovinius. Panemuniečiai, pasiėmę šovi- nius ir palikę viljampolėškiam šautuvus, grįžo vėl per Nerį į Panemunę. Tuo pat metu šiti panemuniečiai sukilėliai nugabeno likusius šautuvus į Frėdą. Aleksotą ir tokiu bū- du apginklavo vietinius sukil- lėlius. (Bus daugiau)

I. BANAS SIGNS
Ign. Banasevičius.
Dailininkas.
Daromos įvairios iškabos
auksinėmis ir kitokiomis raidėmis
Visokie meno darbai atie-
kami greitai, gerai ir pigiai.
Kreipkitės:
IGN. BANASEVICIUS
350 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

UŽSIPRENUMERUOKIT DABAR VIENYBĖ
Seniausią Amerikos lietuvių laikraštį
IR
LIETUVA
Nepriklausomą mėnesinį žurnalą
Metinė prenumerata už Vienybę ir Lietuvą:
Jungt. Valst. ----- \$4.00
Kanadoje ir kitur ----- \$5.00
Prenumeratai pinigų siųskite šiuo adresu:
LITHUANIAN PRESS CORP.,
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41—72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4469

F. W. SHALINS
(SALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvėms

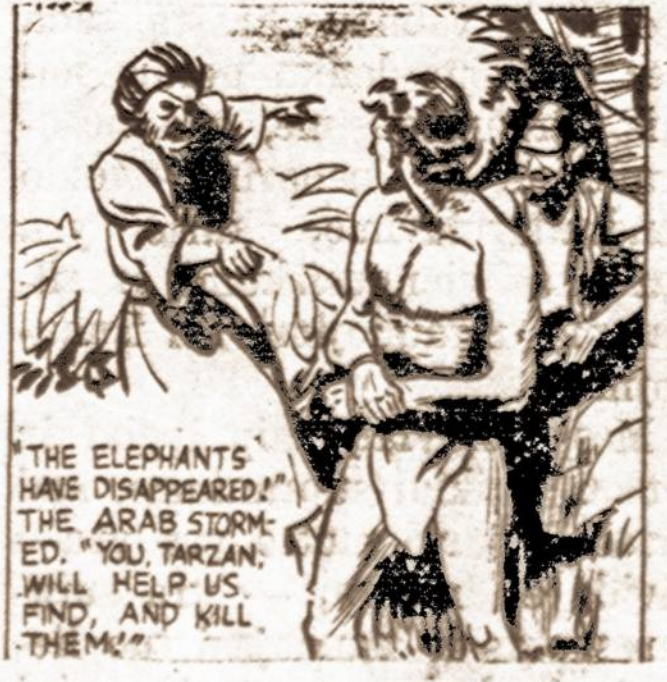
A. RODZEVICZ
(RADZEVICIUS)
TEL. STAGG 2-4409
402 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night. 16th Avenue 89-2109

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC.
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoti
automobilius įvairiems reikavimams

TARZANAS IR TARZELE

133 — Dramblių medžio- tojai ir baltųjų ilčių vagys grįžo iš medžioklės nieko nelaimėje. Jiems nepasisekė užtikti nė vieno dramblio, todėl nenuostabu, kad visi buvo tokie pikti.

Plėšikų vadas Zalimas su- grįžęs į stovyklą, pirmiausia šoko ant Tarzano: "Visi drambliai išnyko! Tu dabar turėsi mums padėti juos su- rasti ir užmušti! — Zalimas griežtai pareiškė.

Bet Tarzanas, kurio gyvy- bė priklausė nuo žiaurais plėšiko vado, ramiai, bet drąsiai jau atsakė: "Ne! dramblių neišduosiu, jie yra mano draugai."

Zalimas prikišo peilį po Tarzano kaklį ir dar griež- čiau jam atkirto: "Jeigu mums nepavyks užmušti 50 dramblių iki rytojaus saulė- leidžio, tai tu turėsi mirti!"

Edgar Rice Burroughs.
Žiūrėkite — Tarzano apysakos tęsinys šeštame puslapyje.

VIENYBĖ

Established 1886

Published every Friday by
Lithuanian Press Corporation
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

JUOZAS TYSLIAVA, Editor-in-Chief

Entered as Second-Class Matter October 23
1907 at the Post Office at Brooklyn, New
York. Under the Act of March 3, 1879

PRENUMERATA METAMS
Jungtinėse Valstybėse \$2.50
Kituose kraštuose 3.00

Advertising rates on application

IRANAS

Anglų ir rusų kariuomenės įsiveržė į Iraną. Tai buvo padaryta po to, kai Teherano valdžia nedavusi "patenkinamo" atsakymo anglams, burnojusiems dėl vokiečių "turistų" irane.

Mat, Irano valdžia žinojusi kiekvieno tokio vokiečio žingsnius, todėl ji nemačiusi jokio pavojaus.

Yra žinių, kad anglai, kaip ir jų talkininkai rusai, buvo nusistatę okupuoti Iraną, nežiūrint, kokios rūšies atsakymą Teheranas būtų davęs.

Reikia atsiminti, kad Iranas yra viena iš turtingiausių valstybių aliejumi. Be to, geležinkelis, kuris eina skersai Iraną, Kaspijos jūrų link, yra svarbi susisiekimo arterija. Šiuo geležinkeliu anglai gali teikti rusams pagalbą.

Kadangi bolševikų armijos tiek žiemuose, tiek pietuose, be paliovos, traukiasi atgal, tai anglai bijosi, kad rusai, netekę susisiekimo su vakarais, gali būti greitai nugalėti. O anglai labai svarbu, kad rusai laikytųsi kaip galima ilgiau.

Čia ir glūdi Irano invazijos paslaptis.

Kiek tai liečia Irano nepriklausomybę, tai anglai, kaip ir rusai, pasizada ją gerbti. Nežiūrint to, Iranas yra jau dvidešimt penktoji valstybė, "laikini" netekusi savo nepriklausomybės.

DRIGNĖ

Lietuviški bolševikai jau vėl pradeda landžioti po draugijas. Jie vėl kreipiasi į profesionalus. Jie vėl bando naudotis liūdno atminties "bendro fronto" taktika.

Tiesa, ši kartą jie atviresni. Pavyzdžiui, bolševikai kreipėsi į Amerikos lietuvių gydytojus, kviesdami juos "prie praklausus humanitarinio darbo..."

Ar žinote, kas tas do "darbas"? O gi "teikti medikale pagalbą Sovietų Sąjungos raudonajai armijai..."

Tik įsivaizduokite. Bolševikai, bėgdami iš Lietuvos, į Rusijos gilumą išsigabeno dešimtis tūkstančių mūsų brolių ir seserų, kurie šiandien, atsidūrę kur nors Sibire, kenčia badą, kovoją su ligomis. Tuo tarpu mūsų bolševikai suka galvas, kaip čia padėti tai raudonajai armijai, kuri vienerių metų laikotarpyje Lietuvą pavertė elgetynu.

Ar mūsų bolševikai rūpinasi nelaimingų Lietuvos tremtinių likimu? Ar jie nors puse lūpų užsimena apie tai, kaip Amerikos lietuviai galės padėti savo broliams nukentėjusiems nuo karo Lietuvoje. Ne. Jiems tas nerūpi. Jiems, kaip paprastai, rūpi Sovietų Sąjunga, kurios "nenugalima" armija šiandien reikalinga "medikale pagalba".

Kaip čia seniai mūsų bolševikai tvirtino, kad Sovietų Sąjunga mūsų netruksta.

Deja, mūsų bolševikai vis labiau ir labiau nusimaskuoja. Pagaliau jie priversti prisipažinti, kad Sovietų Sąjunga neturi nė vaistų.

AR GALIMA TIKĖTI TIEMS PAŽADAMS, KURIUS DABAR SKELBIA KARIAUJANČIŲ VALSTYBIŲ VADAI?

KARAIŠ tautų ginčai, politiniai ir ūkiniai, nebus teigiamai išspręsti. Būtų nesąmoninga manyti, kad po šio karo Europos tautų santykiai bus geriau traktuojami, kad laimėtojai pasirūpintų patikrinti ilgametinę taiką Europos tautoms. Aš netikiu tokia žadamos naujos tvarkos propaganda. Kaip vokiečių, taip ir anglų aiškinimuose ir pažaduose yra paslėpti imperialistiniai tikslai. Negalima tikėti ir šių kovojančių didžiulių imperijų talkininkų vadams, nes jų pažadai tušti. Rooseveltas labai daug žada, bet mažai galės ištesėti, nes jo gerus norus nesutiks patenkinti nei anglai, nei jų talkininkai. Woodrow Wilsonas turėjo gerą planą Europai reformuoti. Jis kalbėjo apie nuolatinę taiką ne tik Europoje, bet visame pasaulyje. Deja, Wilsono taikos programa buvo perdem pakeista. Wilsonas buvo priversta nusileisti. Taip bus ir su Roosevelto taikos programa.

Šis karas prispaus Europos tautas nepakeliamomis skolomis. O jei bus Europos pertvarkymas, kaip po pereinamo karo, tai politinės ir ūkinės problemos, įvairios bėdos, po šio karo nebus lengvai pašalinamos. Karo nuostoliai po šio karo bus nepakeliami našta ne tik Europos bet ir kitų žemynų žmonėms. Socialinės, ūkinės, politinės ir tautinės problemos bus žymiai labiau komplikotos, negu po pereinamo karo. Aišku, kad viduriniai ir tarptautiniai ginčai bus nešvengiami, tautų santykiai negalės būti geri. Tiek Hitlerio žadama nauja tvarka, tiek Churchillio ir Roosevelto žadamos reformos taikos ir geresnių laikų patikrinimui, tiek tariamoji politinės ir ūkinės laisvės garantija — tuščias burbulas! Jų pažadai negalima pasitikėti ir geresnių laikų, pastovios taikos Europoje netenka laukti. Tę pažadai labai migloti, neaiškūs.

Karais tautos neišsprędė ginčų ir problemų praeityje, neišspręs ir ateityje. Karai labai žalingi visoms — mažoms ir didelėms — tautoms. Karai netikusi priemonė tarptautinių ginčų išsprendimui. Deja, nors anglai ir vokiečiai sakosi, kad jie kultūringi žmonės, tačiau ligi šiol neįstengė be karo išspręsti savo ginčų, politinių ir ūkinių problemų, taikingu būdu. Aš netikiu, kad po šio karo jie galėtų išspręsti.

Pereitas karas nepamokė vokiečių ir anglų. Pereito karo metu išžudyti geriausi vyrai. Kiek šis karas kaštuos ir kiek jis nuostolių duos kariaujančioms tautoms, sunku pasakyti, tačiau yra spėjimų, kad šis karas tris kartus bus brangesnis. Bet iš karo politikos nepasimokė tautų vadai. Berašydama šiuos žodžius, aš klausiausi Anglijos premiero Winstono Churchillio kalbos, transliuojamos iš Londono. Jis pasisakė, kodėl norima nugalėti Hitlerį, kokios reformos žadama ir t.t. Iš jo kalbos įgijau išpuodį, kad jis daug žada, bet pažadų nemano ištesėti, kad jo pasitarimas su Rooseveltu apie karo vykdymą ir taikos programos formulavimą taipgi neaiškūs, labai miglotas; už jo kalbos slepiasi tendencija, kerštas ir imperializmo motyvas. Žodžiu, Churchillio šiandieniniai pažadai bus tiek verti rytoj, kaip Lloyd George — pereinamo karo metu.

Anglijos vadai traktavo blogą politiką taikos konferencijoje

ir dar blogesnę vėliau, — Tautų Sąjungos valdovais būdami. Dabar jie skaudžiai nukentėjo už savo politinius "griekus", vykdytus per pastarus 20 metų, po pasaulinio karo. Dabar jiems tenka ne tik savo kraują ir auksu, bet kančiomis ir sąromis sumokėti politines skolas karo dievajūčiui.

Anglų vadas Churchillis, be abejonės, žymiai sąmoningesnis už praeityje buvusius premierus ir anglų užsienio politikos vykdytojus, kaip Austen ir Neville Chamberlainus, kurie pasizymėjo savo politiniais "geniališkuoliais", nelyginant čigonai — arkliais maininkaudami.

Pereito karo pabaigoje Lloyd George, Clemenceau daug žadėjo. Jie sutiko Wilsono idėją, priėmė jo taikos programą. Bet kai Wilsonas nuvyko į Taikos Konferenciją, Versaly, tai jie pasielgė, kaip norėjo. Aš neabejoju kad ateityje Churchillis ir jo kolegos panašiai pasielgs su mūsų Rooseveltu ir jo taikos programa. Nors jie dabar kalba apie tautų apsisprendimo principą, mažosioms tautoms žada politinę laisvę, bet rytoj jie savo pažadus kitaip išaiškins, saivališka valstybių sienas nustatys.

Jeigu tenka abejojti apie Hitlerio siūlomą naują tvarką, tai mažai pasitikėjimo yra ir anglų — rusų — lenkų trijų pažadais. Amerikos vadai mažai tenisovokia apie Europos tautų problemas. Jie vėl bus apgauti.

Taiigi, Europos didžiųjų tautų vadų pažadus analizuojant, derinant su jų politika ir ambicijomis, tenka pasakyti: kai šis karas baigsis, Europos tautos vėl bus naujų bėdų, naujų ginčų varginamos, nes nei vokiečiai, nei anglai nežada rimtų politinių ir ūkinių reformų, neturi rimtų planų Europos tautai ir solidarumui laiduoti.

Štai, Churchillis savo kalbose pakartotinai yra pasakęs: jeigu anglai karą laimės, tai Čekoslovakija, Lenkija, Norvegija, Olandija, Belgija, Graikija, Jugoslavija taip pat laimės. Ką gi tuose pareiškimuose jis sako? Aišku, šios valstybės vėl bus pastatytos iš svetimio molio, kaip anglų politinės tvirtovės. Bet Churchillis nepasiskakė apie Baltijos kraštus — Lietuvos, Latvijos, Estijos Suomijos likimą. Jis nieko nepasakė apie Ukrainą, kuri savo gyventojų skaičium nemažesnę už Angliją ir kuri seniai yra nusipelnusi politinės laisvės. Deja, kaip Baltijos kraštai, taip ir Ukraina, esu tikras, paliekama Sta'no ir Lenkijos didikų valdymui.

Jau keletą kartų Amerikos spaudoje pasirodė žinios, kad anglai, kalbindami Staliną į talką prieš Hitlerį, žadėjo jam pripažinti Baltijos kraštus — Suomiją, Estiją, Latviją ir Lietuvą. Anglijos ambasadorius Stafford Cripps, sakoma, šitokius pasiūlymus davęs Stalinui.

AŠARA

Ašara, — tai buvo tavo ašara,
O aš maniau, kad tai žiedų rasa.
Atsimeni, kai abu pieva braidėm,
Kai skynei gėles tu, vienplauke ir basa.
Atsimeni, kai saulės spindulius
Aukso drugiai mums margą šokį šoko,
O vyšnių šode rausvos kekės lūžo
Ir gintaro mėnuliai žaliuos lapuos noko.
Sakyk gi man, kodėl tada ši ašara
Nukrito ant baltų pavytusių žiedų —
Ar tai todėl, kad meilė rodė Tau kaip pasaka.
Ar kad drugiai nusinėšė mūs laimę ant sparnų.
B. RASA

Dabar Stalinas anglų talkininkas, nesvarbu, kad jis despotas, konspiratorius komunizmo propagatorius, bet jis — anglų draugas, su angliais rengiasi reformuoti Europą ir ją kartu valdyti. Tokia politika nežada praktiškų, teisingų Europos tautai patikrinančių reformų: jeigu Amerikos vyriausybė sutiks su tokiais SSSR, Lenkijos ir Anglijos vadų planais, aišku, kad taikos nebus Europoje.

LENKAI, MATYT, VIS DAR NIEKO NEIŠMOKĖ IR NIEKO NEPAMIRŠĖ

Mes nenorime tokio bendradarbiavimo, kuris yra paremtas vienpusišku ir kito užgauliojimu

Kaip ir daugelis hitlerinės Vokietijos pavergtų tautų Europoje, lenkai leidžia kelis biuletenius anglų kalba. Vienas iš tokių biuletenių, pavadintų POLAND FIGHTS, leidžiamas American Friends of Polish Democracy New York, kelis kartus palietė ir Lietuvą.

Idomiausia pastebėti, kad tame biuletenyje lietuvių tautos atžvilgiu giedama sena lenkiško imperializmo giesmė, nepasigailint ir nepamatuotų šmeižtų prieš Lietuvą ir lietuvių tautą. Štai to biuletenio rugpjūčio 15 dienos straipsnyje apie hitlerininkų vykdomą lenkiškų knygų naikinimą tarp kitko yra ir tokia frazė:

"Prieš Sovietų okupaciją, Lietuvos fašistinė Smetonos valdžia konfiskavo ištisą rinkinį lenkiškų knygų Vilniuje ir pasiuntė jas į popieriaus fabriku. Sovietų okupacijos metu daugiau knygų buvo konfiskuota."

Taip ir noriu paklausti, ko siekia tas angliška lenkų leidžiamas biuletenis panašiomis insinucijomis? Lenkai dažnai kalba, kad jie nori su lietuviais bendradarbiauti, kad laikas esą užmiršti senas skriaudas bei nesutarimus, nes mes visi vieno likimo draugai. Kaip dabar matome, visos tos kalbos ir lieka tik kalbomis, o tikrovė visai ką kitą rodo. Pona lenkai ir dabar dar, matyt, yra užsimoję įrodyti angliška kalbančiam visuomeni, kad "litvinai" yra tokie pat kultūros priešai kaip ir Hitlerio vokiečiai. Iš to ir neprašomai peršasi tokia išvada: sulikviduokim hitlerizmą, o su juo ir "litvinus."

Tą lenkišką nedraugišką ir imperialistinį lietuvių tautos atžvilgiu nusistatymą dar pavirtina tam pačiam biuletenyje dedamos iš kažin kokio lenkų darbininkų vado Ciolkosz kalbos ištraukos:

"Šiandien ši politika (hitlerinė) pasireiškia kurstymu neapykantos tarp lenkų, žydų, ukrainiečių, lietuvių ir baltarusių. Mes šimtmečius gyvenome kartu ir taip darysime ateityje. Respublikos gyventojų solidarum."

Nors yra gandy, kad Churchillis ir Rooseveltas nenuoširdūs ir realiai nori išspręsti opius Europos tautų klausimus, bet kaip jau sakyta, gali būti vėl apgauti. Kitapus vertus, Amerikos vadų sąvoka apie Europos tautų problemas yra nekavertė ir doleriu paremta. Todėl tenka abejojti, kad Churchillio ir Roosevelto formuluota taikos programa bus įtakinga, patikima ir įvykdyta.

V. M. KLAUSUTIS

TOKIU BŪDU

Pr. Lapienė

BE ĮVERTINIMO

Amerikos lietuvių kultūrinės dirvos darbininkai yra apsipratę su savo būtimi. Jie, dirbdami visuomenės labui, nelaukia už tai atpildo. Jie džiaugiasi, jei pamato savo darbo teigiamus vaisius. Tai laiko didžiausiu užmokesčiu.

Jei už savo darbą jie dažnai išgirsta negražių priekaištus, išmetinėjimą, aiškų jų darbe neįvertinimą, jie dėl to nenuilsta, o tik su didesne energija siekia užsibrėžto tikslo.

Amerikos lietuvių visuomenės veikėjai supranta, kad lietuvių tauta, slegiama visokio jungo, negalėjo suspėti su pasaulio eiga progresuoti, kad kultūrinio atžvilgiu daugelis mūsų tautiečių nėra aukštai pakopė. Tokiems savo broliams ir sesutėms jie meiliai atleidžia už negražų žodelį ir prastesnį darbėlį.

NE SU MUMIS

Kuomet Lietuva po ano pasaulinio karo buvo biedna ir neturtinga, kuomet jai stokavo mokytojų žmonių, Amerikos lietuviai ir ten pasiuntė ne tik daug pinigų ir drabužių, bet pasiuntė ir veik visus geriausias žmogūškas jėgas, patys palikdami skurdžius, tik su sauleje inteligentų. Ir vėliau, čia vienas, čia kitas, vos tik kuo nors pradėjęs pasizymėti, stengdavosi ir ten pervykti ir apsigyventi.

Dabar, kuomet vėl pasauliui karo smėkla supurtė, kuomet Lietuva patėko "varge", iš ten pradėjo mus atsiekti žymios ir netaip žymios kultūrinės jėgos. Amerikos lietuviai lengviau atsikvėpė.

— Mes davėme Lietuvai, ką geresnio turėjome, dabar mums Lietuva dvigubai gražina. Ji atsiunčia mums jaunas, gerai išmoksintas jėgas. Mūsų kultūrinis gyvenimas sušvytės.

Jie tarp savęs kalbėjo. Deja!.. Aš kalbu su viena tokia Lietuvos "dovana" ir savo ausimis nenoriu tikėti. Ji man sako:

— Dirbsiu su kitataučiais. Aš nusigrėžiu nuo lietuvių gyvenimo. Lietuviai nemoka savo žmogaus įvertinti. Jie nėra dėkingi.

— Be to, aš gi turiu gyventi ir gerai gyventi. Skurdas ir sunkus darbas man neįprasta.

Aš prisimenu. Ne kartą mūsų spaudoje buvo rašoma, kad Lietuvos mokyklos auginuosios ne idealistas, ne darbininkas, o svajotojus ponaičius ir paneles. Atrodo, lyg ir būtų teisybė.

Vadinasi, mainai ne kokie.

KO PAVYDĖTI?

Naujienos, pakartodamos mano kai kurias mintis, padaro šitokią pastabą:

"Sakysim, kad iš socializmo sėklos yra išdygę ir blogų dalykų. Bet iš tos sėklos, kurią atstovauja ta moteris, paty, niekas nedegsta — tik tai pavadas."

Gerai, kad atidžiai esu sekus lietuvių socialistų veiklą. Nieko, absoliučiai nieko nėra pavydėti. Priešingai, jei ką geru juose įžiūrėčiau, mielai pasekčiau. Labai gaila, kad iki šiol nieko sektino nesuradau.

Naujienos mane vadina "tautiška" moterimi, o kai kurie tautininkų šulai sako aš esanti socialistė.

Aš esu lietuvė.

P. GULBIS

MIRGANTIS PASAULIS

TEKNIKOS STEBŪKLAS SENOVINĖJE LIETUVOJE

Apie jį liudija viltimis ir sielvartomis atmiestas iš 1673 m. Vilniaus magistrato skundas, nes magistratui ant savo pečių teko pakelti visas jo sunkumas. Kai apie jo sukurtą Lietuvos Kunigaikštijos Seime prasidėjo kalbos, jis buvo minimas paprasto per Nerį medinio tilto vardu. Ar galėjo ką kita Seimas turėti galvoje, jei sostinėje per penkio metus nebuvo jokio tilto? Gerai žinodamas magistrato nepiningumą, seimas nieko kito ir nenutarė, kaip tik panaudojus šv. Trejybės ligoninės pajamas pavesti magistratui užkimi spragą, t. y. pastatyti be jokių pretenzijų, pigų ir kuklų tiltą. Magistratas, pasirėmęs seimo nutarimu, tiltą numatė statyti toje pačioje vietoje pagal seną, buvusio ligi Maskvos kariuomenės sugriovimo ant medinių taurų tilto pavyzdį. Toks tiltas būtų kaštavęs apie 7000 auksinių ir jį būtų padarę vietiniai dailidės. Bet tuo pačiu metu, kai magistratas jau turėjo nupirkęs 450 rąstų miško ir buvo pasirašęs sutartį su dailidžių cechų atvyko karališkos tarnybos pulkininkas italas Ferdianis su savo modeliu tiltui.

— Štai tiltas kuris išstovės ilgus šimtmečius ir kuriuo gėrėsis ir džiaugsis būsimos kartos, — pasakęs magistratui Ferdianis. Modelis, sukaltas iš pliauskigalių vinimis, buvo panašus į arką. Daugelį kartų padidintas jis turėjo apžerkti upę. Ferdianis savo modelį pirmą kartą pateikė Vilniaus vyskupui ir vaivada, o po to tik atnešė magistratui. Magistrato nariai vienas po kito lipt ant modelio kojimis, mėgindami jo stiprumą. Modelio nesutraikė net pats sunkiausias magistrato narys. Ferdianis čia pat visus įtikinėjo, kad jo tiltas kaštu miestui tik 6000 auksinių. Nors toks tiltas, magistrato žodžiais, nematytas ir negirdėtas ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje, ir praktikoje niekur neišmėgintas, bet magistratas, pasiremdamas vyskupo ir vaivados įkalbinėjimais, nusprendė pastatyti tą italo tiltą. Tuojau buvo pradėta ruošti medis, geležis ir imta samdyti dailidės. Darbas užvirė 1671 m. ir tęsėsi visą vasarą. Apsaugoti nuo blogo oro medžiui reikėjo pastatyti didelę daržinę. Vėlavus rudenį Ferdianis emė

statyti abiejuose upės krantuose akmeiniu ramentu. Nors netikėtas oras darbu ir kliudė, bet ligi šalčių išsaugo du ramentai, kiekvienas po 15 uolekčių ilgio, 20 pločio ir 18 aukščio. Baigus ramentus magistratas buvo išieškojęs 5403 auksinus. Pavasarį Ferdianis matuodamas per upę virve pastatytus rudenį ramentus, staiga pastebėjo, kad veinas jų miesto pusėje neatitinka stovinčiam kitoje upės pusėje. Jam pareikalavus, buvo pradėtas griauti nelygus ramentas. Vėl reikėjo kasti naujas pamatus, praplėsti jį ir ypatingai pagilinti, dėl ko teko nugriauti aludę ir keletas gyvenamųjų trobesių. Baigęs šį darbą, Ferdianis magistratui pareiškė, kad jis netikras ir dėl antrojo, dešinėje pusėje ramento: jam rodosi, kad jis per silpnas ir, jo manymu ne tik ramentas, bet ir pats kalnas, kuris kyla į viršų ir uelina toli per keletą mylių neatlaikys tilto sunkumo. Taisant antrąjį ramentą, teko nukasti dalis kalno. Po to, kai abu ramentai bendroje masėje 60 sieksnių ilgio, 6 sieksnių aukščio ir 2 ir pusės sieksnio pločio buvo galutinai baigti, Ferdianis pradėjo kasti polių ir statyti ramentus. Darbas ejo nuo saulės tekėjimo, prižiūrint pačiam statytojui, ligi pat nusileidimo. Baigus statyti ramentus, Ferdianis staiga

suprato, kad jos išvestos sieksniu aukščiau, negu reikėjo. Teko pulti poliai ir pristatyti ramentus. Kai ramentas buvo padarytas, Ferdianis vėl pasirodė, kad jos nebus pakankamai stiprios, kad atlaikytų tilto sunkumą, ir todėl, jam pareikalavus, buvo padarytos antros žemesnės, paremti aukštesniosiems. Be to, Ferdianis vis abejojo ramentų tvirtumu. Kai atvykdavo aukšti asmenys pasižiūrėti ne paprastos statybos arba kaip ją vadino magistratas, "italų invencijos," jis, rodydamas pirštu į ramentus, sakydavo: "aš bijau, kad tik jų tilto svoris nesuvarytų jį žemę." Surinko pagaliau ir patį tiltą. Tai buvo milžiniškas, permatas per upę lankas, aukštesnis pranešęs, magistrato žodžiais, net bažnyčių bokštus. Galutinam tilto sustiprinimui Ferdianis pareikalavo pačioje jo viršūnėje pastatyti kryžių. Magistras ir tai išplėdė. Atėjo gruodis, bet Ferdianis vis nesisukubino nuimti ramentus. Atėjo ir nauji 1673 metai. Staiga pradžioje sausio oras ašilo ir Neris emė tvirtinti vandenimis. Vandu pakėlė į viršų ledą, vietomis jis pradėjo trūkti — argi negresia koks pavojus tam milžiniškam tiltui? — jau rūpinosi Vilniaus miestiečiai. Jokios bai-

mės, matyti, neįtvo vienas Ferdianis. Jis sėdėjo ramiai namuose ir nedarė jokių žygių tiltui apsaugoti. Sausio 10 dieną, kai jam pranešė, kad vanduo kyla ir pučia ramentų vėjas, jis atbėgęs skubiai liepė ardyti ramentus. Bet vos darbininkai spėjo išmušti keletą iš ramentų ramsčių, tiltas smarkiai subraškėjo ir emė esmukti žemyn. Darbininkai, metę viską, paskubomis išbėgo į krantą ir atsiskaldė toliau dirbti. Tokioje būklėje pasliko tiltas ligi 8 valandos vakaro. Aštuntą val. vakaro dar labiau pakilęs vanduo su besiveržiančių ledų kruvomis pralaužė ramentų sieną ir apžergęs upę milžinas griuvo ant šono, kaip pakirstas pėdas. Pasiliko tik akmeniniai ramentai, dėl kurių tvirtumo taip abejojo Ferdianis: jų niekas neįveikė ir nesugadino. Nukritęs su baisiu trenksmu geležiniai varžtais suarakintas tiltas buvo panašus į didelį vandenų laivą, be atodairos sau kertantį priekį. Neišitekdama mažuose vandenyse ir negalėdamas nė su kuo apsilenkti, jis varėsi su savim ką paupyje užkliudęs: keltus, baidokus, sukrautus bajorų ir pirklių malkų štabelius. Kitą rytą magistratas išsiuntė gurguolius ir tarnautojus vyti tilto su valtmis. Bet jie, atplaukę ligi Kauno, niekur tilto nerado. Nuėjo jis su vandenimis, nepalikęs jokio pė-

sako. Taip beprasmiškai ir žuvo tas, atsiėjęs miestui per 20,000 auksinių ir įtraukęs magistrą į naujas skolas, senovinės Lietuvos "technikos stebuklas." Kas kaltas dėl jo liūdno galo? Ferdianis, kaip skundėsi seimui magistratas, neišėmęs laiku ramentų, ar pats magistratas buvęs nesu- kalbamas, kai reikėjo už kiekvieną tilto pataisymą mokėti pinigų kaip atsakė į skundą statytojas Ferdianis?

KOVA, KURIA LAIMEJO ARKLIAI
Garsųjį mūsų ties Tabasco upę laimėjo Cortes ir užėmė visą Meksiką todėl, kad jis prieš tenykščius indėnus panaudojo kavaleriją. Visą laiką indėnai kovėsi gerai ir tvirtai laikėsi, bet kai jiems iki tol ar nematytus arklius pradėjo varyti ir, be to, dar su ant jų sėdinčiais žmonėmis, tai indėnai didelėje panikoje ir lūkiniskai reikaudami išbėgiojo.

GALAPAGO SALYNAS
Apie 950 kilometrų nuo Ekvatoriaus respublikos krantų yra Galapago salynas. Šis salynas priklauso Ekvatoriui ir jį sudaro 15 didelių, 40 mažų salų, apimančių 7535 kvadratinį kilometrų plotą. Salose yra daug ugniakalnių, o jos gyvūnija ir augmenija žymiai skiriasi nuo kitų kontinentų. Čia randami milžiniško dūmo žėlių ir net 4 metrų ilgio žalių driežų. Auga daug savotiškų ir gražių medžių, įvairių gėlių ir žolių, kurias ilgą laiką čia atvykęs studijavo žymusis anglų gamtininkas Darwin. Salas atradė vyskupas Tomas de Berlanga apie 1535 m.

T. MATAS
Real Estate
43 Fox Street
Waterbury, Conn.
Tel.: 4-6036

Hartford Ave. Lunch
A. ŠVIRINAS, sav.
Geriausios rūšies likeris, vynas ir alus
Mūsų restorane patiekiamas puikiausias maistas
Visados draugiška nuotaika, skubus ir geras patarnavimas.
36 Hartford Avenue,
New Britain, Conn.
Tel.: 6639

The Logan Inn, Inc.
A. Mikalauskas, prez.
M. Stoninis, ižd.
RESTORANAS IR BARAS
Įvairiausi gėrimai
Pirmos rūšies maistas
Draugiška nuotaika
PRAŠOME:
3296 Atlantic Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: AP. 7-9674

Universal Package Store
M. S. DAUNIS, sav.
Įvairiausių rūšių degtinė, vynas ir alus
Kreipkitės į mus — geriausias patarnavimas.
235 Elm Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 2036

NEW BRITAIN, CONN.
Vienybės atstovas
JOHN POSKUS, Jr.
462 Park Street

Mano dienos

NELĖ LAPE

Kai Ona Vaivadaite pakvietė mane važiuoti su ja į New Yorką pažiūrėti indų šokių, aš labai nudžiugau. Tik truputį apie juos buvau girdėjusi, bet niekada jų nematė. Kadangi Vaivadaite pati mokosi tų šokių ir gerokai jais pasižymėjusi tarp kitataučių, ji man daug apie juos papasakojo. Tų šokių mokykla, kurioje vyksta ir programa, vadinasi School of Natya. Ji randasi 66 Fifth ave. Ją įsteigė indų šokių mokytoja ir autrė La Meri. Nustebau sužinojus, kad ji yra skotė, ne indė. Visas jos gyvenimas paaukotas indų šokiams. Su savo vyro pagalba ji įkūrė tą mokyklą ir dabar savo mylimą meną perduoda jos mokinėms, jaunosioms mergaitėms, kurios stropiai mokosi, svajodamos kada nors ir pačios tapti tokiomis garsiomis kaip ir jų mokytoja, La Meri. Pagaliau... Mes stovėjome prie durų, ant kurių kabėjo šikabėlė su parašu "School of Natya." Karidoriuj, ant sienų, prikabinta daug indų šokėjų paveikslų. Kadangi vietas turėjom neravavusios, tai greit jas susėdome. Buvo dar anksti ir pradėjau dairytis aplinkui, stebėdama įeinančią publiką. Galu tikrai sakyti, kad niekur nebuvau mačius tiek daug šokirtingų tipų. Priešais mus sėdėjo du jauni arabai. Netoli šnekučia-vos dvi prancūzaitės. Užpa-

kaly mūsų — juoda, kaip anglis, mergina, apsirėdžiusi indenišku kostiumu. Šalia mūsų sėdėjo vienas kritikas. Jis šnekučiauo su negru ir arabu. Dar matėsi labai egzotiškų tipų, gana skirtingų ir visai paprastų. Klausydama, girdėjau įvairiausių kalbų. Atrodė, kad visos pasaulio šalys buvo susirinkusios toje mažoje salėje. Kaip jau sakiau, aš nustebau sužinojus, kad La Meri yra skotė. Kai ją pamaciau, dar labiau stebėjau. Ji buvo apsirėdžiusi indėnų tautiniais rūbais ir meliliai šypsojos publiškai. Plaukai juodi, akys siauros (bent man taip atrodė). Tiesiog sunku tikėti, kad ji ne indėnė. Bet kai aš išgirdau jos švelnų, aiškų balsą, be mažiausio akcento, supratau, kad ji anglė. La Meri pasakė, kad pirmiausia mus supažindins su svarbiausia programos dalimi, solo šokiais. Visos šviesos buvo užgesintos. Tamsu, kaip naktį. Tik štai, scena apšvieta, o vidury jos stovėjo spindinčiu kostiumu apsirėdžiusi šokėja. Jos rankos ir kojos buvo apkabinėtos grandinėmis. Pripažinusi, aš rimtai abejoju, kas ji: gyvas žmogus, ar tik statula. Staiga šokėja, tarytum pabudusi iš gilaus miego, pradėjo šokti neapsakomai gražiai, nuostabiai ir muzika, kuri jos šokius lydėjo, buvo misteriška graži. Jaučiau, kad nesugebu tin-

kamai to vaizdo aprašyti. Aš negaliu čia jums to grožio apsaityti. Aš manau, kad nėra tam ir žodžių, reikia pačiam tai matyti. Vaivadaite man buvo sakiusi, kad kiekvienos šokėjos rankų judesiai ką nors reiškia. Šokėja kalba rankomis, visai aiškiai išreikšdama šokio turinį. — Ar patinka? — mane tykiausiai paklausė Onutė. — Labai! — Atsakiau. Ji pažvelgus į mano veidą, neabejojo, kad labai sužavėta aš sėdėjau. Kai pasibaigė šokiai, La Meri vėl šypsodama išėjo perstatyti sekanciją programos dalį. Ji paaiškino, kad šokėjos papasakos gražią pasaką, "A Desi Natya" kalboje. Pasakos vardas — Gaubas Journey to Paradise. La Meri mums papasakojo pasakos turinį, kad lengviau būtų suprasti ją vaizduojant šokuose. Trumpoj formoj pasakota tokia: Gauba, nusivylęs daržų prižiūrėtojas, turi didelį norą patekti į rojų. Jis visą laiką svajoja apie tą dieną, kada jis galės atsitraukti nuo žemės vargų ir rūpesčių. Taip jam besvajojant vieną dieną pasirodė didelis, baltas dramblys. Gauba pradeda drebiti, bet milžiniškas gyvūlys pasiūlo jį nunešti į rojų. Gauba begalo apsidžiaugia ir prižada kitą dieną būti pasirodęs kelionei, į savo svajonių šalį. Nors dramblys jį yra įspėjęs niekam apie tai nepasakoti, bet Gauba neiškenčia nepasigyręs savo plepūtei žmonai. Ta pradžioj tik nusižuokia, bet sužinojus, kad Gauba kalba rimtai pradeda jį maldauti, kad ir jį pasiimtu.

— Na, gal ir galėsi keliauti su manimi. — Vyras pabejoja. — Pažiūrėsim rytoj. Bet tik tu niekam apie tai nepasakok. Nudžiugus žmonelė, prižada liežuvi turėti prikandus, bet kai tik Gauba nueina tolyn, jį visom savo draugėms išpasakoja dalyką ir visi apylinkės gyventojai pasirošia kelionei į rojų. Dramblį sutinka visa minia žmonių, kuriuos jis sutinka į rojų nunešti. Gaubos žmonelė nori pasiimti su savim arbūzų, kuriuos ji labai mėgsta. Gauba ją sudraudžia, sakydamas, kad rojų jų yra daug ir didesnių. Gauba užsitveria dramblio uodegos, jo žmona už jo, ir visi kiti viens už kito sukimba. Prasižada kelionė. Belipant aukštyn ir aukštyn, Gaubienė įkyriai vyrą klausinėja kokio didumo arbūzai rojui. Tas, supykęs, iškeičia rankas, norėdamas parodyti jų dydį, bet, kadangi jis, tai darydamas, atspalaiduoja nuo dramblio uodegos, jie visi nukrenta į žemę. Ta juokinga pasakėlė taip ryškiai buvo atvaizduota, kad ir be pradžioj duoto paaiškinimo būtų buvę lengva suprasti. Programai pasibaigus, visa salė užėmė nuo katučių. Tik aš, pamiršusi ploti, su pavyduliavimu žiūrėjau į tas gražias, linksmai, veidukais šokėjas ir galvojau, kada daugiau lietuvių galės tokiais šokiais pasigerėti. Aš negalėjau nepagalvoti, kad toje mokykloje tik viena lietuvaitė, Ona Vaivadaite. Tėra. Ji gal taps žvaigžde ir supažindins visus lietuvius su tuo nuostabiu menu. Ji to siekia ir aš linkiu geriausio jai pasiseimo atsiiekti tikslo — tapti indų šokių mokytoja.

NEPAPRASTAS VIENYBĖS PIKNIKAS

PAJŪRYJE

RUGPJŪČIO 31 AUGUST
SEKMADIENI, 1941 M.

SEA CLIFF PARKE
NEW HAVEN, CONN.
(NETOLI LIGHTHOUSE POINT)

Kalbės Vienybės redaktorius
JUOZAS TYSLIAVA
Jis praneš vėliausias žinias iš Lietuvos

Dalyvaus žymus lietuvis magikas
JUOZAS RAČIŪNAS

Bus daug svečių iš New Yorko, Baltimorės ir Naujosios Anglijos lietuvių kolonijų
SOKIAMS GROS PUKUS ORKESTRAS
VISI Į VIENYBĖS PIKNIKĄ!

Vienybės pikniko organizatoriai

KASTAS DIDŽIŪNAS

Kitaip

NAUJOS PERMAINOS — NAUJOS DAINOS

Ar aš tau sese, nesakiau, Ar aš žodelio netariau. Išvyk Kačapus subatoj, Atjos Prusokas nedėlioj, Atjojo pulkaj septyni, Jų palydovų devyni, Atjojo narsus Vokietys — Jis tau iškados nedarys.

KU KU

NEŽINOMOJ VIETOJ

Paskalos eina, kad Bimba ir Pruseika susitikę, kur nors nežinomoj vietoj ir padarys 16 punkų — kaip Amerikos lietuviai turės elgtis su Stalino bernais po karo. Savo likimą patys sau nuspręs.

VIENYBĖS, PIKNIKAS PHILADELPHIJOJ

Piknikas buvo labai linksmas. Pavakariu daug nugaravo ant minkštos žolės ir lyg rengešį jau nakvoti, Viena moteris pastebėjo, kad labai gražus vaizdas. Ji sako: "Atrodo, kad čionai būta načių, kadangi tiek daug prisaudytai."

Man teko girdėti viena graži daina:

Oi atmint, atmint tu mano mislelę, Tai žiniosi, kad tu "smart" mergelė! — Kam dar man atminti? — Kad galu matyti — Kad tu jau nori mane apkabinti.

Pasakyk, mergelė, pasakyk jaunoji, Ar busi tu mano, žmona mylimoji? — Būsiu, jei mokėsi gražiai pamyluoti, Tiktai reikės tau Viskę išpumpuoti...

Grįžtant iš pikniko autobuse vienas buvo pristojus piktas dvasia ir jis pardėjo spirituškai veikti, o gal istikrųjų spiritas ejo iš galvos. Nežinia kaip ten pasitaikė, kad jis jau buvo apsnūdęs keletą minučių, bet tuom tarpu vienas uždainavo dainą: "Ir nulužo grėblio kotas..." It atbudo tas varjotas. Ir taip iki namų turėjome bėdos, su tuom svečiu iš Bygos.

KU KU

AR MATETE?

Didžiūnas ieško Ku Ku, o Ku Ku ieško Didžiūno. Pereitą savaitę išvaikščiojau visas Brooklyn karčiamas ir neradau Didžiūno, o čia, mat, jo būta Bostone. Imk laiko. Susitikime kur nors. Jeigu ne laikraštįje — tai prie baro.

Ku Ku

DIDŽIAI GERBTINAS KU KU

Nelaukime ilgai, Nes laikas — pinigai. Ar negalim mes, tyčia, Susitikyti pas bažnyčią? Kadangi pasaulį taip sukau jau velnias, Ir lemia susitikti ant Juozapatos pakalnio.

DIDŽIŪNAS

Priekabės žalingos — Kas gerai ką nors padaro, Negaliek jam žodžio gero. Peikdamas viską visados, Neturėsi pato naudos.

A. K.

KĄ JIS DABAR MATO

RACIUNIENĖS KARALYSTĖJ

Kur gerą toniką parduoda

Karalienių karalienė

Čionai gerbiamoji Barbora Raubienė — visų karalienių karalienė. Kodėl ji karalienė? Todėl, kad ši inteligentiška žemaitė laikraščius lietuviškus gražiai skaito, skaitys ir skaitė.

Gražiai sugyvena

Čionai, kur didysis magikas Juozapas gyvena — randame jauną ir seną, Amerikoj gimusį jaunimą, Antaną, Juozapą, Petrą, Viktorą, Simą. Kiti, tai iš Lietuvos atvykę, jau pasenę, ir biskį nuplikę. Bet žmonės, kaip Strulis, — vyras aržuolinis.

Tik čionai aš matau ir jauną ir seną, kurie visuomet gražiai sugyvena.

Tos gražios, mėlynos akutės...

Neliūdėk Aliutė, neliūdėk maloni Alice. Kiekvienas sekantis rytas žada laimingesnę dieną, tik gerk daugiau vandens ir pieno!

Daugumai laimė pradeda švitėti

Vien tik delto, kad moka stypinėti.

ALLIANCE HALL

Restauranas ir Baras

Viena iš puikiausių Lietuviškų svetainių

Tinkama vieta visokioms pramogoms.

Kasdien muzika ir šokiai.

ALLIANCE HALL

K. Buividas, sav.

197 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel.: EVERgreen 4-6344

Jonas Sutkaitis,

LAIKRODININKAS, sako:

Laikas ir erdvė — didžiausi žmogaus priešai. Bet, turėdamas gerą, teisingą laikrodį ir, naudodamas moderniškais susisiekimo priemonėmis, žmogus įveikė savo priešus.

KULTORINGAS ŽMOGUS NEGALI GYVENTI BE LAIKRODŽIO

JONAS SUTKAITIS

449 GRAND STREET

Brooklyn, N. Y.

Sportas bostonietis — Vienybės pilietis
Ir vėl mergaitė! tač bostonietis Julius Ziminskas. Ko reikia, tai reikia — užrašyk ir man Vienybė!
Čionai Julukas užsirašė Vienybė!

Kur kralikas?
Čia buvo kralikas mokytas. Kas nukniaukė tą kraliką mokytą? Atiduokit! Jeigu neatiduosit, tai padarysiu jums taip, kaip mano tėvas padarė!

Bus šalta, tik ne visiems
Jau ateina rudenėlis, žolės emė džiūti tik Raciunieneš daržely vienas kitas žolynė. Klausia: būti ar nebūti? Ateis tuoj žiema. Bus šalta ir Hitleriui Rusijoj apkauso. Bet Misiūnas daug tonų anglies prisipirkęs, sako, lai kipsas tą Hitlerį ima, o mes čionai, Brooklyne, Paramount kabarete, turėsime šilimą ir štymą.

Jis turi laiką
Nesakyk, kad jau senas. Nesakyk, kad nėra laiko. Gyvenimas prasideda po 50 amžiaus metų. O tikro laiko jū visuomet pas Erica Vokietaitį rasite. Jis geras laikrodininkas, įtaisys jums gerą laikrodį — ir turėsit tikrąjį laiką.

Nesivienykite fondai!
Matau, nesivienija fondai. Fondai, vienykite! Kodėl jūs nesivienijate?
Pasaulio darbininkai irgi vienijosi, vienijosi — ir kas iš to išėjo?
Kur dingo Vokietijoj Markso pagimdytas socializmas? Kur vokiečiai socialistai? Kur vokiečiai komunistai? Ar jie naciai, fašistai?

Būkime kitokiais
O kas čionai? Tiek daug jų! Džiperiai, čysleriai, melagiai, apgavikai.
Meluoja ir mazgo neužmezga!
Meluoja ir nerausta!
Meluoja ir patys savo melui tiki!
Vyrą neieškokit už save kvalesnių. Pasaulyje dabar jau nėra darnių. Su apgavyste

LIETUVISKA RESTAURACIJA BAR & GRILL

Gaminame amerikonišką ir lietuvišką stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės vyno ir alaus.

Lietuviškas kumpis, rūkyti kiltbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną

Joseph Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

TARZANAS IR TARZELE

"YOU'LL HELP US FIND AND KILL BURNINGS, OR YOU DIE!" ZALIM DEPRIVED. TARZAN WAS DROWNING.

184 — Nesulaukdamas Tarzanas atsakymu, Zalimas peilio neatitakė, bet toliau grasino: "Arba tu padėsi surasti ir užmušti dramblius arba tu pats žūsi!"

pasaulį pereisite, bet atgal nesugrįšit.
O štai, čia, ubagas išnaudoja ubaga!

Saugokitės!
Duokit man, geriau J. Steponaičio SVIRPLI, Kapičio stiklą alaus už penktuką, Vikriko gabalą salamės ir suola prie Nellės restauranto, parkiukyje.
Duokit kokį second hand medalį, arba bile ką duokite. Tik neduokite man progos su veidmainiais susibarti.

Darykim apyvartą!

Ekim pas Zeidat, pas Sutikų, pas Petrą Kirtikį, pas Zvirblį, pas Charį Naktinį, pas Meiliūną, Povilanską, arba važiuokime Bostonan pas brangų George Masilionį, Barney, Naudžiūną. Arba tiesiog į kliuho sklepuką.

Eikime greičiau ir darykim ką nors! Darykime biznį. Darykime iš biznio pinigą ir gyvenkime kaip broliai. Gyvenkime, kaip broliai, bet rokuokimės, kaip žydai.
Mylėkime pačią, kaip dūšią, bet krėskime ją — kaip griušą.
Gyvenkim patys ir leiskime kitiems gyventi. PLEASE, atnaujinkit prenumeratą!

Jei tik pasitikėjimas tavim, jau gavo žūtį, Nors kaukė kažink kaip mainysi, Tu savo vardo nebepataisysi, Ir tau, kaip tai gyvatei, su basliu gali klyti.

Daug kartų teko pastebėti: Jei bijo ko bailys, Tai mano, kad visi, kaip jis, į baubą turi taip žiūrėti.

SIMTAKOJAI TANKAI

Lietuvių korespondentas praneša iš karo fronto, kad vokiečiai savo gyvenime dar nebuvo matę tokių didelių tankų. Jie sako: "Pamatėme, kad nuo Leningrado ateina tokia didelė tanka, kaip kluonas (arba kaip tvartas). Norėjome bėgti, bet pasirodė, kad apačioje matėsi basos kojos. Tuomet supratom, kad ten ir būta tvarto."

STALINAS sakė, kad jis savo žemės neužleis nei vieno colio. Bet, taip atrodo, kad vokiečiai coliais nemieruoja.

Tuo tarpu, kai Hitlerio legijonai dviejų mėnesių laiko, tarpje nuėjo į Rusiją toliau, negu kaizerio armijos — per dvejus metus, tai Rooseveltas su Churchilliu tarėsi, kaip su naikinti diktatorių, garantuoti taiką.

B. J. SCHEGAUS

Real Estate ir Insurance

Norite pirkti ar parduoti namą? Gauti paskolą? Apsidrausti?

— Kreipkitės:

B. J. SCHEGAUS
195 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EV. 7-1241

JUOZO MARTINAICIO Gėlių Krautuvė

272 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Gėlės vestuvėms, laidotuviams ir kitoms progoms.
Tel.: Evergreen 4-9787

SCHOLE'S BAKING, Inc.

LIETUVISKA DUONA — Geriausia duona

SCHOLE'S BAKING
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-8802

Lietuviška duona, pyragai ir įvairūs keikšai pristatomi į visas Brooklyn miesto ir apylinkės dalis. Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus. Mūsų kepykloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių iškilnių pyragų

J. VAITULIONIS

PIRMAS LIETUVIS Chiropraktas Gydytojas

307 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedžiama ir Iovntadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

CLEMENT VOKETAITS

Advokatas
66 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
TEL: TRIANGLE 5-3622
168 GRAND STREET
Tel.: EVERgreen 8-7179

PARDUODAMA puikiai įrengta grosernė mėsinyčia ir namas. 20 metų gerai išdirbtas biznis Philadelphiaje. Dėl adreso ir kitų informacijų kreipkitės ar rašykite į Vienybę, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. (36)

Flower

C. GEDRAITIS, sav.
Ivairiausios rūšies gėlių įvairiausios progoms galite gauti šiame didžiausiame gėlyne
Tel.: 3826-W

ROYAL TURKISH AND RUSSIAN BATHS

LANKYKITE MŪSŲ MAUDYNES
22 Varet Street Brooklyn, N. Y.
EVERgreen 4-6687

ANTANAS DAUKANTAS

Tony's Bar & Restaurant
948-950 JAMAICA AVE.
Tel. AP. 7-9793

RESTAURANAS IR BARAS

Didelė, graži salė vestuvėms, parėms, šokiais ir kitokioms pramogoms

GERAS PATARNAVIM JAUKI NUOTAIKA

TONY'S BAR & GRILL

ANTANAS DAUKANTAS, sav.
948-950 Jamaica Ave. Cypress Hills, Brooklyn, N. Y.

GYDOMOS CHRONIŠKOS LIGOS

KRAUJO, ODOS, NERVŲ LIGOS. Chroniškos VOTYS, Pilvo ir žarnų netvarka, pulsė ir inkrūtų sutimas ir kitokios vyrų ir moterų ligos gydomos moderniškais būdais. Kraujo tyrimas, urinalysis ir X-rays teisingai išaiškina ligą. Ateikite išandien ir patikrinkite savo sveikatą.

MEDIKALE EGZAMINACIJA \$2.00

DR. L. ZINS

(Virš 30 metų privatinės ir ligoninės praktikos)
110 EAST 16 St., NEW YORK
Tarp Union Sq. ir Irving Pl.
Val. 9 ryto iki 8 vak. Sekmadieniais: 9 ryto iki 2 p.p.

Edgar Rice Burroughs

Žiūrėkite — Tarzanas apysakos tęsinys aštuntame puslapyje

Keidas, dramblus išvaikęs, vėl niekam nematant grįžo į tuos pačius krūmus ir pasislėpė. Išgirdęs Tarzanos atsakymą, jis pradėjo verkti. Jis taip pat mylėjo dramblius.

NEPAPRASTAI SĖKMINGAS PIKNIKAS PHILADELPHIJOJ

Pereitą sekmadienį Philadelphiaje buvo didžiulis Vieniybės piknikas. Pikniką su-ruošė Philadelphiajos vienybės, čia. Jie į pikniką sutraukė gausius būrius svečių iš Baltimorės, New Jersey, Brooklyno ir kitų aplinkinių miestų. Šiais metais pirmieji atvyko baltimorėčiai, patys Philadelphiaje į pikniką važiuo nuo pietų iki vakarų. Atvykstančių eilės nenutrūko. Pasimatę draugai ir seni pažįstami džiaugėsi, spausdami vieni kitus ranką. Moterys nešė gardžius užkandžius ir krovė po obelimis ant stalų, o vyrai mušė alaus bačkų užkamsus ir gavinosi stiprinančiu gerimu.

Taip bematant, besizvalgant po medžiais sukalti stalai pasipuošė užkandžiais ir gėrimais, o prie jų sėdį pradėjo linksmas kalbas ir dainas. Dažnų skambesyje, juoko klegesyje muzika ragino senus ir jaunus sukty tyrame ore linksmą šokį. Po trečios valandos, kas minutę piknikas vis pilnėjo, gyvėjo, visų veiduose džiaugsmas didėjo.

Sakoma, kad ir gražiausių medžių vabalai šliaužioja, taip ir čia, gražioje lietuviškoje suiegoje, maloniai nusiteikusių lietuvių tarpe šliaužiojo keli bolševikų agentėliai. Vienas iš jų, kažin koks Zailys, net išsireiškė, kad jis šimtu procentų pritaręs tam, kad bolševikai okupavę Lietuvą...

Bet tai smulkmenos. Šuns balsas į dangų neina. Žmonės suvažiuo pasizmonėti, paremti lietuvišką tautinę spaudą, pasilinksminėti. Gražus, saulėtas sekmadienis, koks geriausias tiko tai dienai, dar labiau pakėlė visų puikią nuotaiką. Kaip saulė pasisuko į vakarus, visų dainų garsuose labiausiai skambėjo Philadelphiajos Dainos choras. Šis, be pertraukos, vis skambiau dainavo lietuviškas liaudies dainas.

Pagaliau pradėta ir programa. Pirmuoju į pikniko dalyvius prabilo rengimo komiteto pirmininkas Ant. Tvaranavičius. Programą vedė Zigmantas Jankauskas. Trumpa, bet įspūdingą kalbą pasakė Vieniybės redaktorius Juozas Tyšliva, savo įprastu smarkumu pareiškdamas, kad "mes kovojame prieš Lietuvos pavergėjus bolševikus, kovosime ir prieš kitus pavergėjus — nacius. Kovosime tol, kol Lietuva bus galutinai išlais-

vinta ir joje sukurta demokratija." Kartu Vieniybės redaktorius padėkojo visiems piknike dalyvavusiems, kurie tuomi prisidėjo prie lietuviškos spaudos klestėjimo.

Po kalbų, philadelphiečiai pamatė tikrą staigmeną. Visą dieną pikniko aikštėje vaikščiojo šviesiaplaukis, aiškiai lietuviško veido jaunas vyras. Tėk programai prasidėjus, tas šviesiaplaukis lietuvis, nedidelį bakšą nesinąs, rausėsi per minią žmonių į programai skirtą vietą. Prabyla jis į susirinkusius lietuviškai. Paima saujele adatų, parodo jas žiūrovams. Visi įsitikina, kad tai tikros adatos. Visą sauja adatų praryja, užsigeria sodės. Siurpas pereina per minią. — Kas jis toks? — klausia moterėlė. — Juozas Račiūnas, magikas, atkerta kita, — ar neskaitei Vieniybės?

Račiūnas tų kalbų negirdi, nes jam rūpi nurytos adatos. Susiranda siūlų kamuoliuką. Skubiai nutraukia nuo jo siūlo galiuką. Praryja ir tą siūlą, užsigeria vandens, veidas kiek pradeda kisti. Daugelis pradeda manyti, kad kas nors negero. Ir, štai, Juozas Račiūnas pradeda šypsotis. Jis ištraukia iš burnos siūlą, ant kurio suvertos visos adatos. Publika kvatoja, džiaugiasi, kad nereikės kitos operacijos. Tai buvo pirmas jo programos numeris, jis tų numerių rodė ir daugiau. Jis jų gali rodyti keturias valandas.

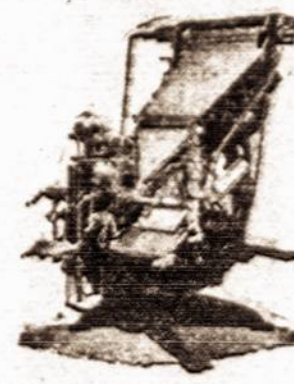
Ilgai, iki vėlumos, daug žmonių dar linksminosi piknikė. Jų buvo iš visur. Iš Brooklyno buvo atvažiavę dr. Bladas Vencius, radijo programų vedėjas Juozas Ginkus, Povilanskai, buvęs Vieniybės menedžeris Edv. Rudnikas, Antanas Kundrotas, O. Skudžinskienė, M. Citavičienė, T. Narbutienė ir kiti. Automobiliais iš Brooklyno buvo atvažiavę Dominikas Klinga ir kasdieninės radijo programos vedėjas, laikraštinkas Jonas Vaalitis su žmona, inž. Kazys ir Petras Pusnikai su šeimomis, Antanas Citavičius su žmona ir kiti. Iš Newarko buvo atvykę Vieniybės prezidentas A. S. Trečiokas su žmona ir kiti. Iš Baltimorės — teisėjas Laukaitis su žmona, adv. N. Rastenis su žmona, Juozas Gutauskas su žmona, P. Jaras su žmona ir k. Tai buvo puikus piknikas. Tokio didelio ir sėkmingo Vieniybės pikniko Philadelphiaje dar nėra buvę.

VI. Barčius.

AUTOMOBILIO NELAIMĖJE ŽUVO AŠTUONI LIETUVIŲ ŠEIMOS NARIAI

WALDICK, N. Y. — Pra-
ėjusį sekmadienį čia įvyko baisi nelaimė. Žuvo aštuoni Basanavičių šeimos nariai.

Naujam linotipui isigyti

- S. Kavaliūnas, Philadelphia, Pa. \$5.00
- K. Jankus, Brooklyn, N. Y. 5.00
- S. Pocius, Newark, N. J. 1.00
- J. Mikalauskas, Newark, N. J. 1.50
- A. Valinčius, New Britain, Conn. 1.50
- J. Dičkienė, New Haven, Conn. 0.50
- F. Rumskas, New Haven, Conn. 1.00
- M. Vasiliauskas, New Haven, Conn. 1.00
- F. Saronko, Peterson, N. J. 1.00
- G. Lapė, Flushing, L. I. 1.00
- P. Povilanskas, Maspeth, N. Y. 1.00
- K. Lesevičius, Brooklyn, N. Y. 1.00
- J. Kaminskis, Brooklyn, N. Y. 1.50
- N. Jasiukynaitė, New York City 1.00
- Dr. Misevičius, Brooklyn, N. Y. 0.50
- J. Miliūnaitis, Kearney, N. J. 1.00
- J. Mašanaukas, Binghamton, N. Y. 1.00
- Jankus, New York City. 1.00
- K. Žemaitis, Philadelphia, Pa. 1.00

SANITARY PLUMBING CO.
Geriausias patarnavimas — žemiausios kainos
388 BROADWAY EV. 7-4395

H. I. H. STORCH, INC.
STIKLINIAI INDAI, PUODAI IR VISOKIE NAMŲ REIKMENYS
462 BROADWAY BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 8-7040

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
202 Grand Street
LEDAI, SODĖ, CIGARAI, CIGARETĖS, SALDAINIAI IR VAIKŲ ZAISLAI
Foto reikmenys, išaiškinamos nuotraukos
SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
202 Grand St. Brooklyn, N. Y.

HENRY'S
SALDAINIŲ IR LEDŲ KRAUTUVĖ
199 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
(šale Vieniybės)
GARDOS NAMIE GAMINTI LEDAI. GERIAUSIOS RŪŠIES SALDAINIAI, ĮVAIRŲS UŽKANDŽIAI, SODE
Pietis tarp 12 ir 2 val.
HENRY FICK, Sav.
Tel. EVergreen 4-8848

piūčio 27 d. šv. Kryžiaus kapinėse. Laidojo Mykolas Akiašas, Jr., Newark, N. J.

KAZYS SAKALAUSKAS, 39 metų amžiaus, 1074 Halsey St., Brooklyne. Mirė rugpjūčio 20 d. Palaidotas rugpjūčio 23 d. Trejybės kapuose. Liko tėvai, broliai, Vincas ir Jurgis, sesuo — Ieva Pečkūnienė. Laidojo M. Ballas Bieliauskas.

IEVA STANKEVICIENE, 49 m. amžiaus, 371 Rodney St., Brooklyn, N. Y. Mirė rugpjūčio 19 d. Palaidota rugpjūčio 22 d. šv. Kryžiaus kapuose. Liko vyras Adomas, sūnus Antanas, sesua Katerina Lipnickienė ir anūka. Laidojo M. Ballas-Bieliauskas.

MARY VOHS, 51 m. amžiaus. Mirė rugpjūčio 14 d. Palaidota rugpjūčio 19 d. Liuteronų kapuose. Laidojo Šalins-Salinskas.

Smulkūs skelbimai
REIKALINGAS darbininkas ūkio darbams. Gyvenimo sąlygos ir atlyginimas labai geras. Prašoma kreiptis ar rašyti šiuo adresu: Mr. Gpileckas, Higgamus, Conn. Box 38, Rd. 2.

REIKALINGA moteris restorano darbu. Prašoma kreiptis ar rašyti: P. Usonis, 642 Stanley St., New Britain, Conn.

REIKALINGA darbininkė namų ir ūkio darbams. Geras atlyginimas. Informacijoms prašom kreiptis į Vieniybę, 193 Grand St., Brooklyne.

ISSINUOMOJAMI BUTAI 51 Monroe St., (netoli Knickerbocker Village) New York, 3-4 kambarių, karštas vanduo, maudynės. Naujai nertaisvitas namas. Nuoma \$18—\$22.

HAVEMEYER 8-0259 RALPH KRUCH FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE MASPETH, N. Y.

BABYLON HOTEL
Pr. ir A. Lapės, sav.
Babylon, Long Island, N. Y.
Nepamirškite, kad jūs — laukiamas svečias
Kur jūs rasite gražesnę vietą, kaip
BABYLON HOTEL
Tel.: Babylon 1449

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
VALANDOS:
8—10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

161 No. 6th Street

DR. BLADAS K. VENCIVS
VALANDOS:
9—12 ryte
2—9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel.: ofiso STagg 2-0706
Namų—Jamaica 6-3834

499 Grand Street
(Dantų Gydytojas)

DR. A. J. STALONAS
Valandos:
1—2 p. p.
6—8 vakare
Tel. APligate 7-1433
arba Academy 2-7400

218 Ridgewood Ave.
Brooklyn, N. Y.

DR. A. PETRIKA
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

221 So. 4th Street
(DANTŲ GYDYTOJAS)

Važinčdami Long Island, lankykitės gražiamo Great Necke PUKIAUSIA IR PATOGIAUSIA UŽEIGA TIK PAS A. KASMOČIŲ

Salė šokiams. Gražus parkas. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, vyno, šampano. — Puikiausias alus RHEINGOLD EXTRA DRY

Gardūs užkandžiai. Mandagūs patarnavimas.

Ten galite suruošti piknikus, išvažiuojant ir bankietus.

STEAMBOAT INN
89-91 STEAMBOAT ROAD GREAT NECK, N. Y.
Great Neck 1546

JUOZAS BALINSKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Nelaimės valandą mano laidojimo įstaiga yra pasiruošusi jums patarnauti. Dieną ir naktį atdara. Moderniškai įrengta koplyčia leidžiama naudotis nemokamai. Mano patarnavimas sąžiningas ir prieinama kaina.

3336 Thompson Street Philadelphia, Pa.
Tel.: REG. 8881

APDRAUDOS IR TURIZMO BIURAS

- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiai laivais į visas šalis
- Generalinė apdrauda—namai, automobiliai ir t.t.
- Nuosavybių pardavinėjimas ir administravimas
- Pilietybės popierų reikalai
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi
- Notaras—tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS
Kampas Adams St.
314 WALNUT STREET, NEWARK, N. J.
TELEFONAS: MARKET 2-4867

KNAPP MANSION
PUIKI SALĖ BANKIETAMS, VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PRAMOGOMS
554 Bedford Avenue Brooklyn, N. Y.
Sav. NUSSDORF EVergreen 7-8470

PARK FLORIST
GELININKAS
MOTIEJUS MAZEIKA, SAV.
79-01 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel.: Virginia 9-3112
Gėlės įvairioms progoms: laidotuviams, vestuvėms, baliams ir t.t. Taip pat nuomojam palmas.

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ

FURNITURE

409 ir 436 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-8451

MARIJA PETRAITIENĖ IR SŪNŪS

Mes patys gaminame ir pardavinėjame geriausios rūšies baldus. Duodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis, be jokių komisių.

Ateikite pasižiūrėti mūsų pardavinėjamų baldų ir, tyčia, palyginkite mūsų kainas su kitų krautuvų kainomis.

Jūs niekur kitur negausite pigiau, kaip Petraičių Krautuvėse.
Jūs mokėsite už baldus, o ne už jų papuošimą.

VIENYBĖ

Cia atvyksta Julius Smetona

Julius Smetona, prezidento Antano Smetonos sūnus, su žmona ir dviem vaikais, šiomis dienomis išvyko iš Brazilijos į Jungtines Valstybes. Manoma, kad laivas, kuriuo plaukia Julius Smetona su žmona į New Yorką, atvyks rugsėjo mėn. pradžioje.

Julius Smetona ir žmona su vaikais, bolševikams užgrobus Lietuvą, pabėgo kartu su savo tėvais. Kartu su tėvais atvyko į Pietų Ameriką. Brazilijoje Julius Smetona gyvena 31 šiol. Ten jis su šeima viešėjo pas buvusį Klaipėdos uosto juriskonsultą F. Meierį, kuris, vokiečiams užėmus Klaipėdos kraštą, persikėlė gyventi į Pietų Ameriką.

Julius Smetona dar jaunas vyras, apie 30 metų amžiaus. Vėliausiu metu jis buvo Kaulo universitete, teisių fakultete ruošė profesūrai. Jis baigęs Jėzuitų gimnaziją Kaune, Vytauto Didžiojo universiteto teisių fakultetą ir porą metų studijavo Paryžiuje. Julius Smetona buvo geras sportininkas ir eilę metų buvo Lietuvos teniso meistras. Jo žmona, dr. Nasvyčio duktė muzikė.

Bacevičiai vieši Pensylvanijoje

Ursulė Bacevičienė, žymios mūsų veikėja buvo išvykusi Milanville, Pa., kur ji, su savo šeima, turėjo labai malonias atostogas. Grįžusi iš žaliuojančių laukų, kalnų i ežerų, mūsų Ursulė vėl pasiruošusi rudens ir žiemos sezonų kultūriniam darbui.

Ona Bielskienė New Yorke

Lietuvos konsulo Los Angeles žmona, Ona Bielskienė su dukrele Rūta padarė ilgą kelionę po Ameriką. Jos vyko automobiliu. Šiomis dienomis Ona Bielskienė su dukrele lankėsi New Yorke ir perdavė Vienybėi linkėjimus. Kelionėje Bielskienė aplankė žymesnias Amerikos vietas, taip pat buvo sustojus Washingtone.

Sveikina, dovanoja Vienybė metams

Jono ir Marijos Jurkevičių draugai, Elizabeth, N. J., jų dviejų metų vedybinio gyvenimo sukuriant progą, ne tik nuoširdžiai sveikina, bet ir ištiesiems metams užrašo Vienybę. Jonas, lygiai prieš metus laiko atvykęs į Ameriką, nespėjo grįžti atgal į Lietuvą, dabar, vistiek, jaučiasi laimingas.

Vyksta į Kanados lietuvių seimą

Rugpjūčio 30, ir 31 dienomis Montreale įvyksta Kanados lietuvių suvažiavimas. Norima bendrai aptarti savo reikalus ir prisiruošti naujiems darbams Lietuvos geleidimo ir vadavimo reikalui.

Lietuvai Vaduoti Sąjunga Jungtinėse Valstybėse į tą Kanados lietuvių seimelį deleguoja tris savo pasiuntinius, būtent, du Tarybos narius — X. Strumskį, A. S. Trečioką ir, kaip korespondentą Joną Valaitį. Jie keliauja susipažinti su Kanados lietuvių veikla Lietuvos geleidimui ir vadavimui.

LVS Centro Valdyba linki delegatams laimingos kelionės, o Kanados lietuviams geriausių pasisekimų tautiskame darbe.

Šimėnienė išvyko į Rumford, Me.

Paulina Šimėnienė, Moterų Vienybės išdinkinė, su savo kviesiaplaukėmis dukrelėmis vasaros atostogas pas Spyčius, Gerencpoint, L. I., baigė. Grįžusi į Brooklyną ir aplankiusi savo draugus, Šimėnienė vėl išvyko kelionei. Šį kartą Šimėnienė su dukrelėmis išvyksta tolimesnei kelionei į Rumford, Me.

Atostogomis pas Spyčius Šimėnienė labai patenkinta, nes jūra ir aplinka labai tikusi jai natūrali ir dukrelėms. Ši Šimėnienė dažnai aplankydavo jos sesutę, buvusią Vienybės primininkę, Albina Buivydienę.

JONAS KRUNKLYS

Jau keletas metų, kai Vienybės laikraščio agentu yra Jonas Krunklys. Brooklyne ir jo apylinkėse Jonas Krunklys yra visų Vienybės skaitytojų mėgiamas ir laukiamas svečias. Jis renka tiek senas, tiek naujas Vienybės laikraščio ir Lietuvos žurnalo prenumeratas.

VIENYBĖS PIKNIKAS BRONXE

KAIP Į TĄ PIKNIKĄ NUVAŽIUOTI

Rugsėjo 6 d. Hoffmann's Casino and Park, 1113 Havemeyer Ave., Unionport, N. Y. įvyksta didelis Vienybės piknikas. Tai bus paskutinis piknikas šį sezoną. Jo programa bus įdomi: kalbės Vienybės redaktorius Juozas Tysliava ir kiti. Taip pat žinomas lietuviškas magikas Juozas Račiūnas parodys savo stebuklus. Šokiams gros geras orkestras. Į pikniką važiuoti — Lexington Ave. arba 7th Ave. Subway iki West Farms Station. Vėliau važiuoti gatvekariumi Crosstown Unionport ir išlipti Havemeyer Ave.

Operetės Choras pradeda veikti

Kaip buvo anksčiau pranešta, Operetės Choro nariai jau rūpinasi ateinančio sezono veikla.

Firmoji Operetės Choro praktika įvyks rugsėjo 12 d., 7 v. v., Piličių Klube. Mes tuoj pradėsime energingai dirbti, nes pirmasis mūsų koncertas įvyks lapkričio mėnesio pradžioje. Operetės Choro valdyba nuoširdžiai kviečia visus esančius ir buvusius narius vėl susirinkti. Taipgi kviečia visus dainos mylėtojus stoti į kilnų meno darbą.

Choro darbas yra tikrai malonus. Mūsų lietuviškos dainos yra vienos iš gražiausių pasaulyje. Kuo daugiau jas dainuojai, tuo labiau jos patinka. O ypač dabar, kai pasaulis keičiasi kasdien, mūsų jaunimo pareiga tas lietuviškas dainas palaikyti. Ir kai jaunimas gražiai pasirodo scenoje ir mato, kaip senesnioji karta džiaugiasi tuo darbu, tai pamiršta visą sunkų triušą, kuris buvo įdėtas kol choras tas dainas galėjo gražiai ir įausmingai dainuoti.

Kai kas gali pamanyti, kad Operetės Choro nariai nieko kito neturi mintyje, kaip sunkų darbą. Bet tai ne tiesa. Aš manau, kad Operetės Choro nariai daugiau pasilinksminanę bent kurio kito choro nariai Brooklyne. Pereitais metais surengėme daug šeimyniški vakarėlių. Be to, Operetės Choro nariai esame draugiški ne tik savo praktikoje. Kada tik yra koks lietuviškas rengiamas, tai visada matyti dainuojant Operetės Choro narių grupę. Mes visados turime daugiau vietos jaunimui savo tarpe ir prašome Brooklyno jaunimą į Operetės Chorą.

Genevaitė K. Vitaitytė

RADIJAS

Zinios iš Lietuvos yra perduodamos iš NWCW radijo stoties (1600 kc.) pirmadieniais, 8:30 v. v., ketv. 7 v. v. ir šešt., 6:30 v. v. Programą leidžia Liet. Radijo Draugija, kuriai vadovauja J. Ginkus, R. Kurdinaitis ir A. Jezavitas.

Pr. Šapranauškas ligoninėje

Pranas Šapranauškas, kuris paskutiniu metu dirbo Susivienijimo svetainėje, pas Kazį Buivydą, susirgo ir paguldytas ligoninėje. Ligoninėje Pranas gal teks būti ilgiau, o gal pakaks tik ligos išaiškinimo.

Dr. Stalonis naujoje vietoje

Dr. Anthony J. Stalonis persikėlė į naujas patalpas. Dabartinis jo adresas — 218 Ridgewood Ave., kampas Hale Ave. (Highland Park Section). Du bloki nuo Norwood Ave. stoties, Jamaica Line. Dr. A. J. Stalonio telefonas — Applegate 7-1433.

Priimamos valandos 1-2 ir 6-8 po pietų.

Dr. A. J. Stalonis prašo visų draugų šį nuo rugpjūčio 15 d. pakeistą adresą pasižymėti.

Ernestas Kulbokas paskirtas mokytoju

Ernestas Kulbokas gavo paskyrimą mokytojauti vidurinėje mokykloje (high school) Plain Ville, Conn. Paskyrimo vietą Ernestas Kulbokas jau išvyko. Naujasis Plain Vill vidurinės mokyklos mokytojas yra Kazio ir Natalijos Kulbokų sūnus. Daugeliui pažįstamas simpatingas ir malonus vyras. Jis baigęs Lafayette kolegiją, Easton, Pa. Metus studijavo Columbijos universitete ir įgijo istorijos mokslų magistro laipsnį.

Ernestas Kulbokas Plain Vill, Conn. vidurinėje mokykloje dėstys istoriją ir sportą. Tai dar viena jauna lietuviška pajėga prisideda prie šio krašto kultūrinio darbo. Reikia pažymėti, kad Ernestas Kulbokas, nors aukšto mokslo, bet paprasto ir malonaus būdo žmogus. Jis kiekvieno lietuvi draugas. Puikiai, be jokio svetimumo akcento, kalba lietuviškai.

Reikia manyti, kad Ernestas, kaip ir New Yorke, taip ir Plain Vill, Conn., kiek pareigos leis, bendradarbiaus su lietuviams.

PAVYZDYS KITIEMS

LYGIA M. NAINYTĖ, iš Ansonia, Conn., žinomų visuomenės veikėjų, Veronikos ir Jurgio Barščių duktė, gali būti bet kurio didmiesčio, kad ir mūsų, lietuvių jaunimo pavyzdžiu. Ji baigė New Haveno komercijos kolegiją, laimėdama pirmąją stipendijos dovaną. Šia proga, reikėtų pasakyti, kad Veronika Barštienė, likusi našlė ir neturėdama pakankamai lėšų, savo dukrelę nesiliovė leidusi mokslą. Didelė garbė tenka ir vienybiečių Jurgiui Barščiui, kuris, vedęs Veroniką, savo podukrai padėjo eiti mokslą. Jaunoji Nainytė, tikimasi, bus žymi lietuvių visuomenės veikėja.

Daug svečių Menderių ūkyje

White Sulphur Springs, N. Y. Pas Menderius šią vasarą svečių neturko. Visą vasarą atvažiuodavo svečių, daugiausia iš New Yorke, o taip pat iš kitų vietų — Long Island New Jersey ir kitur. Kiek pabuavę, vėl išvyksta, jų vietas užima nauji, poilsio ir jėgos iešką tautiečiai.

Paskutiniu metu pas Menderius viešėjo ir vieši — Žuđienė su dukrele, Narušiai, Šernienė su dviem dukterimis, Budreckienė, (žinomo Elizabetho biznieriaus, Igno Budreckio žmona su dukrele. Ilgiau viešėjo Natalija Kulbokienė su sūnumi Ernestu, Albina ir Birutė Ambraziejūtės, U. Macenskaitė, Zozefina Anskaitienė, Logam su žmona, Povilaitienė iš Maspetho su sūnumi ir marčia, Atkočaičių šeima iš Richmond Hill, C. Jankus su žmona, Elsie Slavickienė ir kiti.

Kiekvienas ten ilgiau pabuavęs, sunkiai skiriasi su tais kalnais, gražia laukų aplinka, o taip pat su maloniais šeimyniniais Menderiais. Ypač daug svečių Menderiai pasirodę sutikti šį savaitgalį, nes pasitaiko trys šventadieniai.

Edgar Rice Burroughs

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numery

TARZANAS IR TARZELĖ

ZALIM'S GANG WAS REINFORCED BY ANOTHER BAND OF PIRATES WHO HAD BEEN WANDERING IN THE JUNGLE.

THESE BROUGHT FIREARMS FROM THEIR WRECKED SHIP, WHICH HAD BEEN DRIVEN AROUND.

THE GREAT HUNT WAS ORGANIZED. TARZAN WALKED AHEAD TO PICK UP THE TRAIL OF THE ELEPHANTS!

BEHIND HIM STRODE ZALIM, GUN IN HAND, ONE FALSE MOVE, THE ARAB WOULD BE HIS!

135 — Tarzanui sutikus išduoti dramtinius, plėšikai vėl pradėjo ruošti medžioklę. Prie Zalimo plėšikų dar prisidėjo burys plėšikų, kuriuos jie užtikto klaidžiojant po džiungles.

Medžiotojai jautėsi labai sustiprinti. Naujieji plėšikai turėjo šovinių, kuriuos jie išgelbėjo iš savo laivo. Jų laivas sudužo ir nuskendo, bet jie visi išsigelbėjo.

Plėšikai šiai medžioklei labai gerai susiorganizavo. Tarzanas buvo priverstas eiti pirmutinis, kad galėtų sukelti dramtinių kelių. Visi kiti ėjo paskui jį.

Zalimas ėjo šale Tarzано įsmėgęs revolverį į jo nugarą. Eidamas jis Tarzanui ir toliau grasino: "Jeigu tu bandysi pabėgti, aš tave tuojau nušausiu!"

Bolševikai lenda žmonėms į akis

Kai kurie Brooklyno lietuvių gydytojai, kaip dr. J. Valukas ir kiti, yra gavę laiškų, kuriuos pasirašo dr. J. Kavaliauskaitė. Šiuose laiškuose jie praneša, kad kai kurios lietuviškų bolševikų organizacijos yra suorganizavusios "lietuvių komitetą medikalės pagalbos Sovietų Sąjungai."

Šiuose laiškuose bolševikai prašo gydytojus leisti naudoti jų vardą. Bolševikai žino, kad jų meklerystėms žmonės netiki, tai jie nori panaudoti tam savo tikslui dorų profesionalų vardus.

Kadangi Brooklyno lietuviams gydytojams pirmoje eilėje rūpi Lietuvos ir jos žmonių, o ne Rusijos ir rusų reikalai, tai, kiek tenka girdėti, Stalino agentai nieko nepesė.

PADEKA

PATERSON, N. J. — Rugpjūčio 17 d. mirė Petronė Latvienė. Paliko vyrą Jurgį Latvij ir tris sesutes — Antaną Sakalauskienę, Paterson, N. J., Marijoną Pakinkienę, Brooklyn, N. Y. ir Joniešką, Lietuvoje. Velionė palaidota Paterson, Holy Sepulchre kapinėse.

Sirdingai dėkojame visiems, kurie atsilankė ir palydėjo į kapus. Taip pat dėkoju kuniui Kintai ir ladotojui Shaukoniui už paskutinį patarnavimą. Dėkojam visiems už geles ir užprašiusiems pamaldas.

M. ir A. Pakinkiai

Viešnia iš Washingtono

Vienybės įstaigoje lankėsi Albina Ambraziejūtė, kuri yra žinomo visuomenės veikėjo, Juozo Ambraziejaus, duktė. Ji tarnauja Karo Departamente, Washingtone. Ta proga, Albina Ambraziejūtė užsiprenumeravo Vienybę.

SVEČIUOSE PAS SKAITYTOJUS

Vienybė ruošia įvairius pasirengimus, ne vien tam, kad sukėlus lėšų laikraščio tobulinimui, bet ir todėl, kad Vienybėje dirbą žmonės galėtų bent porą kartų metuose pasimatyti su savo skaitytojais. O taip pat ir patys vienybiečiai, kaip vienminčiai, džiaugiasi ramioje nuotaikoje susitikę, pasitari, pasikalba. Tačiau gerai, kad tik pasitaiko proga.

Kiekvienoje lietuviškoje šeimoje randa keletą lietuviškų laikraščių. Pasitaiko, kad vienas šeimos narys daugiau mėgsta vienos laikraštį, antrasis kitą. Štai, Kearney, N. J. lankantis pas J. Starkus, šeimyninėje tuoj ir pabrėžė, kad nors ji labai mylinti Vienybę, bet žurnalas Lietuva jai ypatingai patinka.

Vienybė lietuviams skaito nuo Atlanto iki Ramiojo vandenyno, kiekvienoje lietuviškoje kolonijoje. Ar ji bus maža, ar didelė, visur rasi vienybiečių, net ir tokių, kurie Vienybę skaito jau dešimtmečiais.

Aną dieną Brooklyne sutikau Joną Valiukevičių, seną siuvėjų kontraktorių, Amerikoje gyvenantį 51 metus. Jis sako, kad jau kelios dešimtys metų, kaip jis su Vienybė nesiskiria. Šiuo metu Jonas Valiukevičius pradėjo išleisti, o jau kiekvienas 51 metus pagyvenęs Amerikoje gali kiek pavargti. Nors šio energingo iš Igliaukos atvykusio lietuvi kalba rodo, kad jis tūri dar daug energijos.

Berzgelas gražiai tvarko savo biznį, bet kartu gražiai rūpinasi savo vaikais. Sūnus Eugenijus tik šį pavasarį baigė vidurinę mokyklą ir stotį į universitetą. Jis pasirinko chemijos mokslus, kuriuos lankys Pensylvanijoje ar kitur. Mokosi Eugenijus gerai, tad ir tėvai nesigaili leisti jį mokslo. Kaip Berzgelas, taip ir jo žmona rūpinasi namais ir bizniu, todėl jiems jis ir sekasi. Jie gražiai augina dukrelę, kuriai dvylika metų, bet ir ji sėkmingai mokosi ir teikia tėvams pagūdą.

Kearney taip pat gerai visiems pažįstamas J. Katiljus. Jis ypač įdomus tuo, kad jau dvidešimt treči metai viaro vieną ir tą patį autobusų biznį su S. F. Gudu iš W. Orange, N. J. Visi žino, kad juodu partneryste yra pavyzdžiui visiems. Kearney jis visiems gerai pažįstamas, ne tik todėl, kad jis turi daug

Tačiau redaktoriui įdomu žinoti skaitytojų nuomonės ne tik dėl prenumeratos mokesčio, bet ir bendrais klausimais. Todėl ir stengiamasi, kiek galima, iš redakcijos ištrūkti ir, pasimačius su skaitytojais, išgirsti jų nuomonę.

V. Barčiaus